

НЕОХИМ АД

САМОСТОЯТЕЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 ДЕКЕМВРИ 2024 г.

**САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ
ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД**

САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ САМОСТОЯТЕЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Име на дружеството: **НЕОХИМ АД**

Надзорен Съвет:

Председател: Димчо Стайков Георгиев
Зам.председател: Тошо Иванов Димов
Членове: Маргарита Георгиева Димитрова
Зърнени храни България АД
Инго Рендел (до 17.12.2024 г.)
Антония Желязкова (от 17.12.2024 г.)

Управителен съвет:

Председател: Стефан Димитров Димитров
Зам.председател: Катя Господинова Петрова
Членове: Мирослав Димитров Димитров
Стефан Василев Грънчаров
Станислав Захариев Желязков (до 17.12.2024 г.)

Изпълнителен директор:

Стефан Димитров Димитров
Мирослав Димитров Димитров

Гл. счетоводител:

Милена Тодорова Атанасова

Адрес на управление:

град Димитровград, Източна индустриална зона
ул."Химкомбинатска"

Юристи:

Катя Господинова Петрова

Обслужващи банки:

УниКредит Булбанк АД
Ц К Б АД
ОББ АД
Юробанк България АД

Одитори:

Грант Торнтон ООД

НЕОХИМ АД

САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И
ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

за годината, завършваща на 31 декември 2024 година

	Приложения	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Приходи от договори с клиенти	3	270 445	292 050
Други доходи от дейността, нетно	4	8 878	1 401
Промени в запасите от готова продукция и незавършено производство		(11 950)	13 564
Капитализирани разходи за нетекущи активи придобити по стопански начин		1 022	213
Разходи за суровини и материали	5	(203 555)	(281 560)
Разходи за външни услуги	6	(22 124)	(19 184)
Разходи за персонала	7	(28 662)	(27 131)
Разходи за амортизация	14, 15, 16	(9 270)	(10 006)
Отчетна стойност на продадени стоки	8	(1 587)	(3 359)
(Разходи за) / възстановена обезценка на финансови активи, нетно	9	(10)	5
Други разходи за дейността	10	(7 639)	(5 107)
Загуба от оперативна дейност		(4 452)	(39 114)
Финансови приходи/(разходи), нетно	11	164	(67)
Загуба преди данък върху печалбата		(4 288)	(39 181)
Приход от данък върху печалбата	12	421	3 879
Нетна загуба за годината		(3 867)	(35 302)
Други компоненти на всеобхватния доход:			
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
Последващи оценки на пасиви по планове с дефинирани пенсионни доходи	26	(122)	52
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		(122)	52
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		(3 989)	(35 250)
Нетна загуба на акция	13	лв. (1,50)	лв. (13,65)

Приложенията от 1 до 40 са неразделна част от самостоятелния финансов отчет.

Самостоятелният финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от негово име на 24 март 2025 г. от:

Изпълнителен директор:
Стефан Димитров

Stefan
Dimitrov
DIMITROV

Digitally signed by
Stefan Dimitrov
DIMITROV
Date: 2025.03.24
16:20:31 +02'00'

С одиторски доклад от:
Марий Апостолов, управител

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество рег. № 032

MARIY GEORGIEV
APOSTOLOV

Digitally signed by MARIY GEORGIEV
APOSTOLOV
Date: 2025.03.25 17:44:32 +02'00'

Главен счетоводител:
(съставител) Милена Атанасова

Milena
Todorova
Atanasova

Digitally signed by
Milena Todorova
Atanasova
Date: 2025.03.24
16:21:38 +02'00'

Силвия Динова

регистриран одитор, отговорен за одита

SYLVIA BORISLAVOVA
DINOVA

Digitally signed by SYLVIA
BORISLAVOVA DINOVA
Date: 2025.03.25 17:37:16 +02'00'

НЕОХИМ АД

САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

към 31 декември 2024 година

	Приложения	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	14	49 609	49 140
Активи с право на ползване	15	3 049	964
Нематериални активи	16	198	222
Инвестиции в дъщерни дружества	17	88	88
Други дългосрочни капиталови инвестиции		2	2
Други вземания	27	49	46
Активи по отсрочени данъци	18	5 913	5 492
		58 908	55 954
Текущи активи			
Материални запаси	19	49 862	61 022
Емисии парникови газове	20	4 701	4 701
Търговски вземания	22	3 016	5 402
Други вземания и предплатени разходи	23	13 980	26 901
Вземания от свързани лица	21	855	371
Пари и парични еквиваленти	24	34 985	8 914
		107 399	107 311
ОБЩО АКТИВИ		166 307	163 265
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен акционерен капитал		2 654	2 654
Обратно изкупени собствени акции		(3 575)	(3 575)
Резерви		265	265
Неразпределена печалба		146 830	150 819
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ	25	146 174	150 163
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Пенсионни задължения към персонала	26	2 658	2 407
Задължения по лизинг	28	1 787	439
Провизии	27	955	1 186
Правителствени финансираня	29	4	9
Други задължения	34	18	56
		5 422	4 097
Текущи задължения			
Пасиви по договори с клиенти	31	6 019	2 112
Задължения към персонала и за социално осигуряване	30	3 063	2 790
Търговски задължения	32	2 065	2 001
Задължения по лизинг	28	1 144	407
Други задължения	33	1 009	1 341
Задължения за данъци	34	846	205
Задължения към свързани предприятия	35	560	144
Провизии	28	5	5
		14 711	9 005
ОБЩО ПАСИВИ		20 133	13 102
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		166 307	163 265

Приложенията от 1 до 40 са неразделна част от самостоятелния финансов отчет.

Самостоятелният финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от негово име на 24 март 2025 г. от:

Изпълнителен директор: **Stefan Dimitrov**
 Digitally signed by Stefan Dimitrov DIMITROV
 Date: 2025.03.24 16:22:29 +02'00'

Главен счетоводител: **Milena Todorova**
 Digitally signed by Milena Todorova Atanasova
 Date: 2025.03.24 16:23:08 +02'00'

С одиторски доклад от:
 Марий Апостолов, управител

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество рег. № 032

Силвия Динова
 регистриран одитор, отговорен за одита

MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
 Digitally signed by MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
 Date: 2025.03.25 17:45:12 +02'00'

SYLVIA BORISLAVOVA DINOVA
 Digitally signed by SYLVIA BORISLAVOVA DINOVA
 Date: 2025.03.25 17:37:47 +02'00'

САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, завършваща на 31 декември 2024 година

Приложения	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	306 282	313 960
Плащания на доставчици	(238 796)	(369 093)
Плащания на персонала и за социално осигуряване	(28 284)	(26 334)
Възстановени данъци (без данъци върху печалбата)	7 395	18 649
Платени данъци (без данъци върху печалбата)	(14 554)	(9 828)
Възстановени данъци върху печалбата	-	42
Постъпили лихви по депозити	250	-
Платени лихви и банкови такси по заеми за оборотни средства	(4)	(72)
Други плащания, нетно	(385)	(1 063)
Нетни парични потоци от/(използвани в) оперативна дейност	31 904	(73 739)
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупки на имоти, машини, оборудване и нематериални активи	(4 849)	(4 090)
Постъпления от продажби на имоти, машини и оборудване	47	31
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност	(4 802)	(4 059)
Парични потоци от финансова дейност		
Постъпления от краткосрочни банкови заеми	36	-
Изплащане на краткосрочни банкови заеми	36	-
Изплащане на дългосрочни банкови заеми	36	-
Плащания по лизинг	36	(1 002)
Платени лихви и такси по заеми с инвестиционно предназначение	-	(7)
Изплатени дивиденди	(29)	(12 801)
Нетни парични потоци използвани във финансова дейност	(1 031)	(14 750)
Нетна промяна на пари и парични еквиваленти	26 071	(92 548)
Пари и парични еквиваленти на 1 януари	8 914	101 462
Пари и парични еквиваленти на 31 декември	34 985	8 914

Приложенията от 1 до 40 са неразделна част от самостоятелния финансов отчет.

Самостоятелният финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от негово име на 24 март 2025 г. от:

Изпълнителен директор: **Stefan Dimitrov**
 STEFAN DIMITROV
 Стефан Димитров

Digitally signed by Stefan Dimitrov
 DIMITROV
 Date: 2025.03.24 16:23:43 +02'00'

Главен счетоводител: **Milena Todorova**
 Atanasova
 (съставител) Милена Атанасова

Digitally signed by Milena Todorova
 Atanasova
 Date: 2025.03.24 16:24:08 +02'00'

С одиторски доклад от:

Марий Апостолов, управител

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество рег. № 032

Силвия Динова

регистриран одитор, отговорен за одита

MARIY GEORGIEV
 APOSTOLOV

Digitally signed by MARIY GEORGIEV
 APOSTOLOV
 Date: 2025.03.25 17:45:34 +02'00'

SYLVIA BORISLAVOVA
 DINOVA

Digitally signed by SYLVIA
 BORISLAVOVA DINOVA
 Date: 2025.03.25 17:38:05
 +02'00'

САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

за годината, завършваща на 31 декември 2024 година

		Неразпределена печалба				
Приложения	Основен акционерен капитал	Обратно изкупени собствени акции	Законови резерви	Последващи оценки на задължение по пенсионни планове с дефинирани доходи	Натрупани печалби	Общо собствен капитал
				хил. лв.		
Салдо към 1 януари 2023 година	2 654	(3 575)	265	(1 874)	200 977	198 447
Сделки със собствениците, в т.ч.:	-	-	-	-	(12 930)	(12 930)
- разпределение на печалбата за дивиденди	-	-	-	-	(12 930)	(12 930)
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	-	(52)	(35 302)	(35 354)
- нетна загуба за годината	-	-	-	-	(35 302)	(35 302)
- друг всеобхватен доход	-	-	-	(52)	-	(52)
Салдо към 31 декември 2023 година	2 654	(3 575)	265	(1 926)	152 745	150 163
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	-	(122)	(3 867)	(3 989)
- нетна загуба за годината	-	-	-	-	(3 867)	(3 867)
- друг всеобхватен доход	-	-	-	(122)	-	(122)
Салдо към 31 декември 2024 година	2 654	(3 575)	265	(2 048)	148 878	146 174

Приложенията от 1 до 40 са неразделна част от самостоятелния финансов отчет.

Самостоятелният финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от негово име на 24 март 2025 г. от:

Изпълнителен директор: **Stefan Dimitrov**
DIMITROV
Digitally signed by Stefan Dimitrov
DIMITROV
Date: 2025.03.24 16:24:53 +02'00'

Стефан Димитров

Главен счетоводител : **Milena Todorova**
Atanasova
Digitally signed by Milena Todorova Atanasova
Date: 2025.03.24 16:25:26 +02'00'

Милена Атанасова

С одиторски доклад от:

Марий Апостолов, управител

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество рег. № 032

Силвия Динова

регистриран одитор, отговорен за одита

MARIY GEORGIEV
APOSTOLOV
Digitally signed by MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Date: 2025.03.25 17:45:57 +02'00'

SYLVIA BORISLAVOVA
DINOVA
Digitally signed by SYLVIA BORISLAVOVA DINOVA
Date: 2025.03.25 17:38:27 +02'00'

1.	ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2.	СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА	7
3.	ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ	39
4.	ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	41
5.	РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ	42
6.	РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	44
7.	РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	44
8.	ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ НА ПРОДАДЕНИТЕ СТОКИ	45
9.	(РАЗХОДИ ЗА) / ВЪЗСТАНОВЕНА ОБЕЗЦЕНКА НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ, НЕТНО	45
10.	ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	45
11.	ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ/(РАЗХОДИ)	46
12.	ПРИХОД ОТ ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	46
13.	НЕТНА ЗАГУБА / ДОХОД НА АКЦИЯ	47
14.	ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ	48
15.	АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ	50
16.	НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	51
17.	ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	51
18.	АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	52
19.	МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	55
20.	ЕМИСИИ ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ	56
21.	ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	56
22.	ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ	58
23.	ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	61
24.	ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	63
25.	КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	64
26.	ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	64
27.	ПРОВИЗИИ	67
28.	ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЛИЗИНГ	68
29.	ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ	70
30.	ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	71
31.	ПАСИВИ ПО ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ	71
32.	ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	71
33.	ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	72
34.	ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	72
35.	ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	73
36.	БАНКОВИ ЗАЕМИ	73
37.	УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	74
38.	УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ РИСКОВЕ	74
39.	СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	82
40.	СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	85

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Неохим АД (Дружеството) е създадено през 1951 г. Регистрирано е като акционерно дружество през месец юли 1997 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. Димитровград, Източна индустриална зона, ул. "Химкомбинатска" и е регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 836144932.

Съгласно Устава на Дружеството, обявен в Търговския регистър, Неохим АД има двустепенна система на управление, при която Дружеството се управлява от Управителен съвет, действащ под контрола на Надзорен съвет.

1.1. Собственост и управление

Неохим АД е публично дружество, съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Към 31 декември 2024 г. разпределението на акционерния капитал на Дружеството е както следва:

• Еко Тех АД	- 24.28 %
• Евро Ферт АД	- 24.03 %
• Феборан ЕООД	- 20.30 %
• Рея Венчърс ЕАД	- 3.72 %
• УПФ Съгласие	- 3.33 %
• Даниел Руменов Гаргов	- 3.30 %
• Неохим АД (обратно изкупени акции)	- 2.58 %
• Агрофер Интернешънъл Естаблишмънт, Лихтенщайн	- 2.56 %
• УПФ ЦКБ Сила	- 2.19 %
• Други	- 13.71 %

Съгласно Устава на Дружеството, приет от Общото събрание на акционерите на Неохим АД, органите на Дружеството са:

- Общо събрание на акционерите;
- Надзорен съвет;
- Управителен съвет.

Дружеството се управлява и представлява от Управителния съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет.

Надзорният съвет се състои от 5 /пет/ лица и е в състав от следните членове:

- 1) Димчо Стайков Георгиев;
- 2) Маргарита Георгиева Димитрова;
- 3) Тошо Иванов Димов;
- 4) „Зърнени храни България“ АД, с представител Никола Пеев Мишев;
- 5) Инго Рендел (Ingo Rendel) (до 17.12.2024)
- 6) Антония Желязкова (от 17.12.2024).

Управителният съвет се състои от следните членове:

- 1) Стефан Димитров Димитров;
- 2) Мирослав Димитров Димитров;
- 3) Катя Господинова Петрова;
- 4) Стефан Василев Грънчаров;
- 5) Станислав Захариев Желязков (до 17.12.2024).

Дружеството се представлява от изпълнителните членове /изпълнителни директори/ на Управителния съвет Стефан Димитров Димитров и Мирослав Димитров Димитров, всеки един от двамата поотделно.

Одитният комитет подпомага работата на Управителния съвет, има роля на лица натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над Неохим АД, вкл. над системата на финансово отчитане на Дружеството.

Членовете на одитния комитет са:

- Таня Димитрова Кованлъшка
- Николина Желева Делчева
- Йорданка Атанасова Николова

Към 31 декември 2024 г. общият брой на персонала в Дружеството е 620 работници и служители (31 декември 2023 г.: 651).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на Дружеството включва:

- производство на неорганични и органични химически продукти;
- търговска дейност.

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на Дружеството, за периода 2020 – 2024 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2020	2021	2022	2023	2024
БВП в млн. лева	120 492	138 979	167 809	183 743	202 861
Реален растеж на БВП	- 4.0 %	7.7 %	3.9 %*	1.8%	2.4%*
Инфлация в края на годината (ХИПЦ)	0.0 %	6.6 %	14.3 %	5.0%	2.10%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.61	1.73	1.87	1.81	1.81
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.59	1.73	1.83	1.77	1.88
Основен лихвен процент в края на годината	0.00	0.00	1.30	3.80	2.95
Безработица (в края на годината)	6.7 %	4.8 %	4.7 %	4.2%	3.80%
Кредитен рейтинг на Република България по Standard&Poors (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB	BBB
Кредитен рейтинг на Република България по Moody's (дългосрочен)	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1
Кредитен рейтинг на Република България по Fitch (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB	BBB

* Данни на БНБ за 2024 г. към 7 март 2025 г.

2. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

2.1. База за изготвяне на самостоятелния финансов отчет

Самостоятелният финансов отчет на Неохим АД е съставен в съответствие с МСФО счетоводни стандарти, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, те включват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Този финансов отчет е самостоятелен. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с (МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети”.

Новите и/или променени стандарти, изменения и разяснения на съществуващите включват:

Дружеството е приело следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са уместни и в сила за финансовите отчети на Дружеството за годишния период, започващ на 1 януари 2024 г., но нямат значително влияние върху финансовите резултати или позиции на Дружеството:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС
- Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС.

Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този самостоятелен финансов отчет са издадени някои нови стандарти, изменения и разяснения на съществуващите стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2024 г., и не са били приложени по-рано от Дружеството. Не се очаква те да имат съществено влияние върху финансовите отчети на Дружеството, с изключение на оповестяванията във връзка с МСФО 18. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. По-долу е даден списък с промените в стандартите:

- Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., все още не са приети от ЕС;
- Годишни подобрения, в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС;

- Изменения на класификацията и оценката на финансовите инструменти (изменения на МСФО 9 и МСФО 7), в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС;
- МСФО 18 Представяне и оповестяване във финансовите отчети, в сила от 1 януари 2027 г., все още неприет от ЕС;
- МСФО 19 Дъщерни предприятия без публична отчетност: Оповестявания, в сила от 1 януари 2027 г., все още неприет от ЕС.

2.2. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Представянето на самостоятелния финансов отчет, съгласно МСФО счетоводни стандарти, изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на самостоятелния финансов отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за самостоятелния финансов отчет, са оповестени в Приложение № 2.28.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този самостоятелен финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.5. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетна валута на Дружеството е българският лев. Функционална валута е валутата на основната икономическа среда, в която едно предприятие функционира и в която главно се генерират и изразходват паричните средства. Тя отразява основните сделки, събития и условия, значими за предприятието. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва директно в отчетната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута (монетарни отчетни обекти), се оценяват към 31 декември като се прилага заключителен обменен курс на БНБ.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в печалбата или загубата за годината, когато възникнат, като се представят нетно в “други доходи/(разходи) от дейността”.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

2.6. Приходи

2.6.1. Признаване на приходи по договори с клиенти

Обичайните приходи на Дружеството са от продажба на собствената продукция.

Приходите в Дружеството се признават, когато контролът върху обещаните в *договора с клиента* продукция, стоки и/или услуги се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез прехвърляне на обещаните продукция, стоки и/или предоставяне на обещаните услуги.

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той:

- а) има търговска същност и мотив,
- б) страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и са се ангажирали да го изпълнят,
- в) правата на всяка страна могат да бъдат идентифицирани,
- г) условията за плащане могат да бъдат идентифицирани, и
- д) съществува вероятност възнаграждението, на което Дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено. При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на Дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (*пасив по договор*) в самостоятелния отчет за финансовото състояние, докато: а) всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени; б) Дружеството изпълни задълженията си за изпълнение и е получило цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване); и/или в) когато договорот е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и респ. дали обещаните продукция, стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора) се отчита като едно задължение за изпълнение. Дружеството признава приход за всяко *отделно задължение за изпълнение* на ниво *индивидуален договор с клиент* като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

2.6.2. Измерване на приходите по договори с клиенти

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента (ако има такива). При договори с повече от едно задължение за изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка стока и/или услуга.

Ако има промяна в обхвата или цената (или и в двете) на договора тя се отчита като отделен договор и/или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки и/или услуги, които са разграничими, и от определената за тях цена. В зависимост от това:

- а) модификацията се отчита като отделен договор, ако обхватът на договора се разширява поради добавянето на стоки и/или услуги, които са разграничими, и промяната в договорната цена отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги;*
- б) модификацията се отчита като прекратяване на съществуващия договор и сключване на нов договор (прилагане в бъдещето), ако оставащите стоки и/или услуги са разграничими от прехвърлените преди модификацията, но промяната в договорната цена не отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги;*
- в) модификацията се отчита като част от съществуващия договор (кумулятивно коригиране), ако оставащите стоки и/или услуги не са разграничими от прехвърлените преди модификацията и следователно са част от едно задължение за изпълнение, което е уредено частично.*

2.6.3. Основни видове приходи и отчитането им

Като цяло Дружеството е достигнало до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, тъй като обичайно Дружеството контролира продукцията, стоките и/или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Приходи от продажби на продукцията

Дружеството произвежда и продава основно амониев нитрат, амоняк, амониев хидрогенкарбонат и др. При продажба контролът върху продукцията се прехвърля към клиента в точно определен *времеви момент*.

При *продажби – национален пазар* това обичайно става с предаването на продукцията и физическото владение върху нея на клиента, когато клиентът може да се разпорежда с продадената продукция като управлява употребата ѝ и получава по същество всички останали ползи.

При *продажби в чужбина* преценката за момента, в който клиентът получава контрол върху продадената продукция се прави на базата на договорените условия на продажба по ИНКОТЕРМС.

Приходи от продажби на стоки

Дружеството продава стоки: закупени смесени торове, амоняк и др. При продажба на стоки, контролът върху стоките се прехвърля към клиента в точно определен *времеви момент*, което обичайно е при предаването на стоките на клиента на място и клиентът може да се разпорежда с продадените стоки като управлява употребата и получава по същество всички останали ползи.

Дружеството има лиценз за търговия с природен газ (покупки и продажби). Приходите от продажби на природен газ се представят като „*други доходи от дейността, нетно*“ в *самостоятелния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход*, доколкото те имат съпътстващ характер и не се третираат като основна и ключово определяща за бизнеса на Дружеството дейност.

Приходи от продажби на услуги

Предоставяните от Дружеството услуги включват предоставяне на ИТ услуги и в някои случаи – транспорт като съпътстваща услуга към продажбата на продукция.

Транспорт на продадената продукция

В някои случаи при продажба в чужбина Дружеството има ангажимент да транспортира стоката до уговорено местоназначение, като транспортът се организира от Дружеството, а стойността на транспорта се включва (калкулира) в продажната цена. В зависимост от договорените с клиента условия услугата по транспорт, може да се извършва и след като контролът върху продадената продукция е прехвърлен на клиента. До момента на прехвърляне на контрола върху продукцията, продажбата на продукция и услугата по транспорт се отчитат като *едно задължение за изпълнение*, тъй като са част от една интегрирана стока и/или услуга.

Услугата по транспорт след прехвърляне на контрола върху продукцията се отчита като *отделно задължение за изпълнение*, тъй като транспортът може да се извърши от друг доставчик (т.е. клиентът може да се възползва от стоката с други лесно достъпни ресурси) и услугата по транспорт не модифицира и не видоизменя по никакъв начин продадената продукция. В този случай, възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право (цената на сделката), се разпределя между отделните задължения за изпълнение на база индивидуалните им продажни цени. Индивидуалната продажна цена на продадената продукция се определя съгласно действащата към датата на сделката ценова листа, а за услугата по транспорт индивидуалната продажна цена се определя на база направените транспортни разходи.

За извършване на услугата по транспорт се използват транспортни фирми - подизпълнители. Дружеството е определило, че контролира конкретните услуги, преди те да бъдат предоставени на клиента и следователно действа в качеството си на принципал, тъй като: а) носи основната отговорност, че услугите са извършени и са приемливи за клиента (т.е. Дружеството носи отговорност за изпълнението на обещанието в договора, независимо дали самото Дружество извършва услугите или ангажира доставчик на услуги - трета страна, която да ги извърши; и б) договаря цената на услугите самостоятелно и без намеса от страна на клиента.

Приходите от продажба на транспортна услуга се признават *в течение на времето*, тъй като не е необходимо извършената до момента работа да се преповтори, ако друга страна трябва да извърши оставащата част от работата и следователно клиента получава и консумира ползите едновременно с изпълнение на услугата. За измерване на напредъка по договора (етапа на

завършеност) се използва *метод, свързан с вложените ресурси*. Този метод е определен като най-подходящ за измерване на напредъка, тъй като най-добре описва дейността на Дружеството по прехвърляне на контрола и удовлетворяване на задълженията и съответно най-точно отразява нивото на изпълнение на задълженията, доколкото между усилията на Дружеството (вложените разходи) и прехвърлянето на услугата към клиента съществува пряка връзка. Напредъкът се измерва *на базата на извършените разходи спрямо общо планираните разходи за изпълнение на договора*.

Приходите от транспорт на продадената продукция се представят към приходите от продажба на продукцията, доколкото услугите по транспорт са съпътстващи продажбата на продукцията услуги.

ИТ и други услуги

Контролът върху услугите се прехвърля в периода от времето при тяхното предоставяне, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите от дейността на Дружеството. Приходите от продажби се признават в течение на времето чрез измерване на степента на изпълнение на задълженията на Дружеството (етап на завършеност). Приходите от ИТ услуги се представят към приходите от договори с клиенти, а останалите приходи от услуги се представят като „*други доходи от дейността, нетно*“ в самостоятелния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, доколкото те имат повече съпътстващ характер и не се третираат като основна и ключово определяща за бизнеса на Дружеството дейност.

2.6.4. Цена на сделката и условия за плащане

Цената на сделката обикновено включва фиксирана продажна цена, съгласно обща или клиентска ценова листа. Продажните цени са определени с рамковите договори за търговците на едро и дъщерното дружество, а за останалите клиенти са определени индивидуално на база ценова листа.

При определяне на цената на сделката се взема предвид и дали има суми (възнаграждения), дължими на клиента, непарични възнаграждения, както и наличието на съществен финансов компонент. В определени случаи Дружеството събира краткосрочни аванси от клиенти. Приетата и прилагана от Дружеството ценова политика не включва форми на променливо възнаграждение. В случай, че такова е договорено, то се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размера на признатите кумулативно приходи. Дружеството е направило анализ и е определило, че продължителността на срока между момента, в който клиентът плаща за обещаните и/или получени продукти, стоки и/или услуги и момента на прехвърляне на контрола върху тези продукти, стоки и/или услуги е в рамките от 30 дни до дванадесет месеца и договореното възнаграждение няма съществен компонент на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в самостоятелния отчет за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Обикновено Дружеството не поема разходи за получаване на договори с клиенти и разходи за изпълнение на такива договори, които са допустими за и подлежат на капитализация.

2.6.5. Салда по договори с клиенти

Търговски вземания и активи по договори

Активът по договор е правото на Дружеството да получи възнаграждение в замяна на продукцията, стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно

(начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на продукцията, стоките и/или предоставянето на услугите Дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие).

Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Първоначалното оценяване, последващата оценка и обезценката на търговските вземания и активите по договор са оповестени в *Приложение № 2.14*.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите по договор се представят на отделен ред към *текущите и нетекущите активи и пасиви* в самостоятелния отчет за финансовото състояние и се оповестяват отделно. Те се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или участват в обичайния оперативен цикъл на Дружеството, а останалите – като нетекущи. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в самостоятелния отчет за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлагат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 Финансови инструменти. Загубите от обезценка в резултат от договори с клиенти се представят отделно от други загуби от обезценка.

2.7. Разходи

Разходите на Дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база на принципите на начисляване и съпоставимост, но само доколкото последното не води до признаването на отчетни обекти за активи или пасиви, които не отговарят на критериите на МСФО и рамката към тях.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в печалбата или загубата за годината, когато възникнат и се състоят от лихвени разходи, свързани с получени заеми и лизингови задължения, както и такси и други преки разходи по кредити.

2.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията са представени в самостоятелния финансов отчет по себестойност (цена на придобиване), намалена с натрупаната амортизация (без земите) и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и съоръженията се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние.

Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за активи, отговарящи на условията по МСС 23 и др. Компоненти, които са придобити заедно с или към конкретни други дълготрайни материални активи, но все още не са инсталирани към тях, се капитализират към стойността на основния обект и се амортизират с неговия остатъчен полезен живот.

При изграждането на дълготрайни материални активи по стопански начин в цената на придобиване се включват всички преки разходи, свързани с ресурсите, чрез които се изграждат съответните обекти (разходи за заплати и осигуровки, материали и суровини, външни услуги и др.).

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от Дружеството подход за последваща оценка на имотите, машините и съоръженията е моделът на себестойността по МСС 16 – себестойност, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Определеният полезен живот по групи активи е както следва:

- сгради – 10-50 г.;
- машини, съоръжения и оборудване – 2-25 г.;
- компютри – 2-5 г.;
- транспортни средства – 3-15 г.;
- стопански инвентар – 2-15 г.

Определените срокове на полезен живот на имотите, машините и съоръженията се преглеждат в края на всяка отчетна година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира, считано от датата на промяната.

Последващи разходи

Разходите за ремонт и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с Имоти, машини и съоръжения, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и съоръженията подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и съоръженията е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност в употреба. За да се определи на стойността в употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат към статията “Обезценка и отписване на нетекущи активи” в печалбата или загубата за годината. В случаите, при които в хода на прегледа за обезценка, се установи, че даден актив е възстановил стойността си, отчетената в предходни периоди загуба от обезценка се признава в печалбата или загубата за годината. Увеличената вследствие на възстановяване на загуба от обезценка балансова стойност на актива не превишава балансовата стойност, такава, каквато би била (след приспадане на амортизацията), в случай че в предходни години не е била признавана загуба от обезценка за съответния актив.

Печалби и загуби от продажба

Имотите, машините и съоръженията се отписват от самостоятелния отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “Имоти, машини и съоръжения” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към „други доходи/ (загуби) от дейността” в печалбата или загубата на лицевата страна на самостоятелния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

2.9. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени в самостоятелния финансов отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензии за ползване на програмни продукти.

В Дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 5 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла

да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в печалбата или загубата за годината.

Нематериалните активи се отписват от самостоятелния отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или да се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на „нематериалните активи” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към „други доходи/ (загуби) от дейността” в печалбата или загубата за годината на лицевата страна на самостоятелния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

2.10 Евросхема за търговия с емисии и единици редуцирани емисии

При първоначално придобиване разпределените квоти за парникови газове от Националния регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове по повод на фаза 4 от Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ), се признават по номинална стойност (нулева стойност).

Закупените квоти се признават при първоначално придобиване по цена на придобиване и се извършва тяхната класификация като текущи, или нетекущи в зависимост от намеренията за използване.

Избраният от Дружеството подход за последваща оценка на емисионните квоти е моделът на себестойността – себестойност намалена с натрупани загуби от обезценка. Те се признават в разходите (себестойността на готовата продукция) при отписването им в рамките на текущия отчетен период.

Допълнително, Дружеството признава задължение в самостоятелния отчет за финансовото състояние, когато нивото на емисиите на вредни газове за един период надвишава нивото на разпределените и налични квоти. Задължението се оценява по цената на придобиване на закупени квоти до достигане на нивото на държаните от Дружеството квоти и се преоценява по текущи пазарни цени към датата на самостоятелния отчет за финансовото състояние за превишението над наличните квоти, като промените в размера на задължението се признават в печалбата или загубата за годината.

Дружеството прилага метод на изписване на квотите за вредни газове на база реално потребени квоти за периода.

2.11. Инвестиции в дъщерни дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи участие в дъщерни дружества, са представени в самостоятелния финансов отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е платено.

В съответствие с изискванията на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети Дружеството притежава контрол в други предприятия, ако и само ако притежава всички от следните:

- правомощия в предприятието, в което е инвестирано;
- излагане на или права върху променливите приходи от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано;
- възможност да използва своите правомощия в предприятието, в което е инвестирано, за да окаже въздействие върху размера на възвръщаемостта на инвеститора.

На основата на горепосочените критерии Дружеството е преценило, че притежава контрол във всички предприятия, където притежава директно или индиректно повече от 50% от капитала с право на глас.

Притежаваните от Дружеството инвестиции в дъщерни дружества подлежат на преглед за обезценка. При наличие на обезценка, същата се отразява в печалбата или загубата за годината. Размерът на обезценката се определя като разликата между цената на придобиване на инвестициите и размера на сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани към края на отчетния период. Обезценката се отчита към статията “Обезценка и отписване на нетекущи активи” на лицевата страна на самостоятелния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината).

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от инвестициите.

2.12. Други дългосрочни капиталови инвестиции

Другите дългосрочни капиталови инвестиции представляват акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие), държани с дългосрочна перспектива и се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Първоначално признаване

Първоначално капиталовите инвестиции се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията (финансовия актив).

Последващо оценяване

Притежаваните от Дружеството капиталови инвестиции, представляващи акции в други дружества (малцинствено участие) се оценяват по справедлива стойност с отразяване на ефектите в друг всеобхватен доход. Тези ефекти се прехвърлят в неразпределената печалба при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция.

2.13. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цената на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в себестойността (цената на придобиване), както следва:

- суровини и материали в готов вид - всички доставни разходи, които включват покупна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;
- готова продукция и незавършено производство - преките разходи за материали и труд и съответстващата част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция и полуфабрикати се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности. Избраната от Дружеството база за разпределението им по продукти е количеството произведена продукция.

При изписване на материалните запаси в резултат на употреба или продажба се използва методът на средно-претеглената стойност.

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.14. Търговски вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на Дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на клиента-длъжник.

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо като дългови инструменти, отчитани по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за кредитни загуби.

Обезценка

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата.

Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

Обезценката (респ. възстановяването ѝ) на търговските вземания се начислява и отчита чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане на ред „*Възстановена/начислена обезценка на финансови активи, нетно*” на лицевата страна на самостоятелния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината).

2.15. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за Дружеството съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Последващо оценяване

Паричните средства в банки се представят последващо по амортизирана стойност, намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

За целите на изготвянето на самостоятелния отчет за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);

- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност (за оборотни средства), се включват в оперативна дейност;
- плащанията, свързани с лизингови договори (лихви и главници), свързани с активите с право на ползване се посочват към финансова дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред “платени данъци”, а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на Дружеството за съответния период (месец).
- трайно блокираните парични средства над 3 месеца не се третираат като парични средства и еквиваленти.
- плащанията за покупка на емисионни квоти, класифицирани като текущи са включени като плащане за оперативна дейност (плащания на доставчици);

2.16. Търговски и други финансови задължения

Търговските и други текущи задължения в самостоятелния отчет за финансово състояние се представят по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените активи и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност на база сегашната им стойност при дисконтова норма, присъща за Дружеството, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективния лихвен процент.

2.17. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

В самостоятелния отчет за финансово състояние всички заеми и други привлечени финансови ресурси се представят първоначално по цена на придобиване (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други привлечени ресурси последващо се оценяват и представят в самостоятелния отчет за финансово състояние по амортизирана стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в самостоятелния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи или разходи (лихви) през периода на амортизацията или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Разходите за лихви се признават за срока на финансовия инструмент на база метода на ефективния лихвен процент.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.18. Лизинг

Дружеството прави анализ и оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг на началната дата на лизинга, която е по-ранната от двете дати - датата на лизинговото споразумение или датата на ангажирането на страните с основните условия на лизинговия договор. Даден договор представлява или съдържа лизинг, ако по силата на него се прехвърлят срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

2.18.1. Лизингополучател

Дружеството прилага единен модел на признаване и оценка на всички договори за лизинг, с изключение на краткосрочните лизингови договори (лизингов договор със срок от 12 месеца или по-малко от датата на стартиране на лизинга и който не съдържа опция за покупка) и лизинговите договори на активи на ниска стойност.

За договори, които съдържат лизинг на един или повече лизингови и нелизингови компоненти, Дружеството прилага политика да разпределя възнаграждението по договори, които съдържат лизингови и нелизингови компоненти, на база относителните единични цени на лизинговите компоненти и съвкупната единична цена на нелизинговите компоненти.

Активи с право на ползване

Дружеството признава в самостоятелния отчет за финансовото състояние актив „право на ползване” на датата на стартиране на лизинговите договори, т.е. датата, на която основният актив е на разположение за ползване от страна на Дружеството в ролята си на лизингополучател.

Активите „право на ползване” се представят в самостоятелния отчет за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация, загуби от обезценка и корекциите, вследствие на преоценки и корекции на задължението по лизинг. Цената на придобиване включва:

- размера на първоначалната оценка на задълженията по лизинг;
- лизингови плащания, извършени към или преди началната дата, намалени с получените стимули по договорите за лизинг;
- първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, в качеството му на лизингополучател;
- разходи за възстановяване, които Дружеството ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен, или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно договора;

Дружеството амортизира актива „право на ползване” за по-краткият период от полезния живот и срока на лизинговия договор. Ако собствеността върху актива се прехвърля по силата на лизинговия договор до края на срока на договора, то го амортизира за полезния му живот. Амортизацията започва да се начислява от датата на стартиране на лизинга.

Сроковете на амортизация на активите с право на ползване са от 2 до 5 години.

Дружеството е избрало да прилага модела на цената на придобиване за всички свои активи с право на ползване.

Активите „право на ползване“ се тестват за обезценка в съответствие с МСС 36 Обезценка на активи, като се прилага политика за определяне и отчитане на обезценката, аналогична на тази при имотите, машините и съоръженията (дълготрайните материални активи). Възстановимата стойност на активите „право на ползване“ е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се определят като разлика между възстановимата и балансовата стойност (когато възстановимата стойност е по-ниска от балансовата), и се представят като разходи за амортизация в печалбата или загубата за годината.

Активите „право на ползване“ се представят на отделен ред в самостоятелния отчет за финансовото състояние, а тяхната амортизация на ред „Разходи за амортизация“ в самостоятелния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Задължения по лизинг

Дружеството признава задължения по лизинг на датата на стартиране на лизинга, оценени по настояща стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Те включват:

- фиксирани плащания (включително фиксирани по същество лизингови плащания), намалени с подлежащите на получаване лизингови стимули;
- променливи лизингови плащания, зависещи от индекси или проценти първоначално оценени, използвайки индексите или процентите на датата на стартиране на лизинга;
- цената за упражняване на опцията за покупка, ако е достатъчно сигурно, че дружеството-лизингополучател ще ползва тази опция;
- плащания на санкции за прекратяване на лизинговите договори, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на дружеството-лизингополучател;
- сумите, които Дружеството очаква да плати на лизингодателите като гаранции за остатъчна стойност.

Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекси или проценти, а са свързани с изпълнение или с използването на основния актив, не са включени в оценката на задължението по лизинг и в актива „право на ползване“. Те се признават като текущи разходи в периода, в който настъпи събитието или обстоятелството, довело до тези плащания и се включват към разходите за външни услуги, в печалбата и загубата за годината.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в договора, ако той може да бъде непосредствено определен или с диференциалния лихвен процент на Дружеството, който то би плащало в случай, че заеме финансови средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива „право на ползване“, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания (вноски) съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихва) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница). Лихвените разходи по лизинговите договори се представят на ред „Финансови разходи“ в самостоятелния отчет за

печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на Дружеството през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение.

Задълженията по лизинг се представят на отделни редове в самостоятелния отчет за финансовото състояние, съответно с дългосрочната си и краткосрочна част.

Дружеството оценява последващо задълженията по лизинг като:

- увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по задълженията по лизинг;
- намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания;
- преоценява балансовата стойност на задълженията по лизинг, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор;
- гаранциите за остатъчна стойност се преразглеждат и коригират, ако е необходимо към края на всеки отчетен период.

Дружеството преоценява задълженията си по лизинг (при което извършва и кореспондиращи записвания към съответните активи с право на ползване), когато:

- има промяна в срока на лизинга или е възникнало събитие или обстоятелство, което е довело до промяна в оценката на опцията за закупуване, при което коригираните задължения по лизинг се преизчисляват с коригиран дисконтов процент;
- има промяна в плащанията за лизинг, произтичаща от промяна в индекс или процент или има промяна в сумите, които се очаква да бъдат дължими по гаранции за остатъчна стойност, при което коригираните задължения по лизинг се преизчисляват с непроменения (оригиналния) дисконтов процент (освен когато промяната в лизинговите плащания, произтича от промяна в плаващите лихвени проценти, в този случай се използва коригиран дисконтов процент, който отразява промените в лихвения процент);
- лизинговият договор е изменен и това изменение не е отразено като отделен лизинг, в този случай задължението по лизинг се преизчислява като се базира на срока на променения лизингов договор, дисконтирайки променените лизингови плащания с коригиран дисконтов процент към датата на влизане в сила на изменението.

2.18.2. Лизингодател

Дружеството класифицира всеки от своите лизингови договори като договор за оперативен или договор за финансов лизинг. Когато с договора за лизинг се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, той се класифицира като договор за финансов лизинг, всички останали договори се класифицират като договори за оперативен лизинг.

Приходите от наем от оперативните лизинги се признават на линейна база за периода на лизинговия договор и се представят към други доходи от дейността, нетно в самостоятелния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Първоначалните преки разходи, извършени във връзка с постигането на оперативния лизинг, се прибавят към балансовата стойност на основния актив и се признават като разход през срока на лизинговия договор на линейна база.

Основният актив, предмет на лизинговия договор, остава и се представя в самостоятелния отчет за финансовото състояние на Дружеството.

Когато договорът съдържа лизингов и нелизингов компонент Дружеството прилага МСФО 15, за да разпредели възнаграждението по договора върху всеки компонент.

2.19. Доходи за персонала

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите на Дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в печалбата или загубата за годината в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на самостоятелния финансов отчет Дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено социално и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на Дружеството в качеството му на работодател е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски са регламентирани в Кодекса за социално осигуряване (КСО), както и в Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата на Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2023 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство, са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към Дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд. Дължимите от Дружеството вноски по плановите с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда Дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала си обезщетение в размер на брутното трудово възнаграждение на съответния служител за два месеца при прекратяване на трудовото правоотношение с него поради пенсиониране. В случай, че служителът е придобил в предприятието или в същата група предприятия десет години трудов стаж през последните двадесет години, обезщетението е в размер на брутното трудово възнаграждение за шест месеца. По своите характеристики тези схеми представляват нефиндирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в самостоятелния отчет за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им - в самостоятелния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като:

а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”;

б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки самостоятелен финансов отчет, Дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните им задължения към персонала за обезщетения при прекратяване на трудовото правоотношение поради пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котирувани в България, където функционира и самото Дружество.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор на служители, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план (напр. за реструктуриране), да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите в случаите на доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в самостоятелния отчет за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

Други дългосрочни доходи

Членовете на Управителния и Надзорния съвет, на които е възложено управлението на Дружеството имат право да получават, освен постоянно възнаграждение, и променливо възнаграждение. При определяне постоянното и променливо възнаграждение се взимат предвид измененията на годишна база на средния размер на възнагражденията за пълно работно време на

работниците и служителите в Дружеството извън управлението му, както и обичайната практика на „Неохим“ АД за парично стимулиране на работниците и служителите, наети за осъществяване на дейността на Дружеството. Определянето и изплащането на променливо възнаграждение може да се извършва, като се вземат предвид текущото финансово състояние на Дружеството за съответното тримесечие, респективно финансова година и изпълнението на не по-малко от три от четири критерии, които са предвидени в Политиката за възнаграждения, определени на годишна база за предходната финансова (календарна) година. Разсрочената част от променливото възнаграждение се изплаща пропорционално през периода на разсрочване, който е три години, считано от месеца, следващ месеца на приемане на решението. Разсрочената част от променливото възнаграждение е 40 % от общия му размер. Дружеството признава доходи, платими 12 или повече месеци след края на периода, през който са заработени като други нетекущи задължения на база на тяхната настояща стойност към датата на самостоятелния отчет за финансовото състояние.

2.20. Акционерен капитал и резерви

Неохим АД е акционерно Дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на Дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на Дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Дружеството отчита основния си акционерен капитал по номинална стойност на регистрираните в Търговския регистър акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, Дружеството е длъжно да формира и фонд Резервен (законови резерви), като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в Устава;
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание на акционерите.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Обратно изкупените собствени акции са представени в самостоятелния отчет за финансовото състояние по себестойност (цена на придобиване) като с брутната цена на обратно изкупените акции е намален собственият капитал на Дружеството. Печалбите или загубите от продажбата на обратно изкупени собствени акции се представят директно в собствения капитал на Дружеството в компонента “Неразпределена печалба”.

Компонент от последващи оценки на задължение по пенсионни планове с дефинирани доходи (към натрупани печалби) е формиран от последващите оценки на задълженията към персонала при пенсиониране, които по същество представляват актюерски печалби и загуби признавани веднага, в периода, в който възникват. Те се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”.

2.21. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2024 г. е 10% (2023 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението, за всички временни разлики към датата на самостоятелния финансов отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда при изготвяне на самостоятелния отчет за финансово състояние и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга капиталова позиция в самостоятелния отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансова капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (България), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на Дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (България), и то тогава и само тогава, когато Дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху дохода.

Към 31.12.2024 г. отсрочените данъци върху печалбата на Дружеството са оценени при ставка в размер на 10% (31.12.2023 г.: 10%).

2.22. Нетен доход/(загуба) на акция

Основният доход /(загуба) на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времеви фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

2.23. Провизии

Провизии се признават, когато Дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно че погасяването/уреждането на това задължение ще породи необходимост от изходящ поток от ресурси на Дружеството. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на самостоятелния отчет за финансовото състояние за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение.

Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, Дружеството признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване и стойността му може надеждно да се установи и доход (кредит) по същата позиция в печалбата или загубата за годината, където е представена и самата провизия.

2.24. Правителствено финансиране (дарение от публични институции)

Правителственото финансиране са различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствено финансиране (дарение от публични институции) се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от Дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране (дарение от публични институции), свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите, или ако е нормативно определено и получено в последващ период – в него.

Правителствено финансиране (дарение от публични институции), свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущата печалба или загуба на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на призната в разходите амортизация.

2.25. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Дружеството се е ангажирало да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на Дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмента.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който Дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат само на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Дружеството е определило бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци. Този модел включва паричните средства и еквиваленти и търговските и други вземания.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи са класифицирани като финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти) и финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без рециклиране на кумулативните печалби и загуби (капиталови инструменти).

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив поражда парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата за годината, когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на Дружеството включват: парични средства и еквиваленти в банки и търговски вземания, вкл. от свързани предприятия.

Дружеството е направило неотменим избор да класифицира в категорията финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (капиталови инструменти) малцинствените си капиталови инвестиции, които то държи дългосрочно. Тези инструменти не се търгуват на борси и са представени в самостоятелния отчет за финансово състояние към статията „други дългосрочни капиталови инвестиции”.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от самостоятелния отчет за финансовото състояние на Дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

Когато Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на *търговските вземания и активите по договори с клиенти* Дружеството е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството е разработило и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена взаимовръзка с процента на кредитните загуби.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и еквиваленти в банки, Дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Дружеството прилага “тристепенен” модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив). За целта се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody’s, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се използват публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, от промяната на рейтинга на съответната банка, Дружеството оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват съобразно наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по банковите сметки.

Финансовите обезценени активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения, заеми и други привлечени средства. При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като пасиви по амортизирана стойност. Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация. Обичайно те се класифицират и оценяват по амортизирана стойност.

Получени заеми и други привлечени средства (вкл. задължения към доставчици)

След първоначалното им признаване, Дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата за годината, когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като “финансов разход” в печалбата или загубата за годината.

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази

размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в самостоятелния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината).

2.26. Оценяване по справедлива стойност

МСФО 13 се прилага, когато в друг МСФО се изисква или позволява оценяване по справедлива стойност или оповестяване на оценяването по справедлива стойност, както на финансови инструменти, така и на нефинансови позиции. Стандартът не е приложим за операциите с плащане на базата на акции, попадащи в обхвата на МСФО 2 "Плащане на базата на акции", както и по отношение на оценките, които имат някои сходства с оценяването по справедлива стойност, но не представляват такова - като оценката по нетна реализируема стойност в МСС 2 "Материални запаси" или по стойността в употреба в МСС 36 "Обезценка на активи".

Някои от активите и пасивите на Дружеството се оценяват и представят/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са на повтаряща се (ежегодна) база – финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, определени търговски и други вземания и задължения.

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване на основен (или най-изгоден) пазар при текущи пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котиран цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

На датата на годишния финансов отчет съобразно счетоводната политика на Дружеството се прави от отговорното лице общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и се предлага за одобрение пред изпълнителния директор подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата.

2.27. Сегментно отчитане

Отчетен сегмент представлява отграничим компонент на Дружеството, който предприема бизнес дейности, от които може да получава приходи и понася разходи (включително приходи и разходи, свързани със сделки с други компоненти на Дружеството), чиито оперативни резултати редовно се преглеждат от ръководството, вземащо главните оперативни решения, при вземането на решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени към сегмента и оценяване на резултатите от дейността му и за който е налице отделна финансова информация. Дружеството има един единствен сегмент на отчитане.

2.28. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

2.28.1. Основни ценови фактори. Действащо предприятие

Самостоятелният финансов отчет на Дружеството е изготвен на база на принципа за действащо предприятие. Към датата на изготвяне на този самостоятелен финансов отчет ръководството е направило оценка на способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие на базата на наличната информация в обзиримо бъдеще. След направените проучвания ръководството има разумни очаквания, че Дружеството разполага с достатъчно ресурси, за да продължи да функционира в обзиримо бъдеще. Съответно то продължава да приема принципа на действащо предприятие при изготвянето на самостоятелния финансов отчет.

При оценката на ръководството относно приложението на този принцип са взети предвид следните ключови фактори:

2.28.1.1. Влияние на цената на природния газ върху доходността и отчетените финансови резултати. Доставка на природен газ.

Влияние на цената на природния газ

Природният газ е основна производствена суровина за Дружеството, а цената на природния газ винаги е оказвала съществено влияние върху доходността и отчетените финансови резултати на Дружеството. Около 73% (2023 г.: 87%) от себестойността на продукцията се формира именно от тази суровина. Непрекъсваемостта в доставките на природен газ и цената му са ключови за производствената дейност. През 2024 г., Дружеството отчита разходи за природен газ в размер на 170 427 хил. лв. (2023 г.: 250 174 хил. лв.), което представлява намаление в размер на 79 747 хил. лв. Намалението се дължи основно на спад в доставната цена, наблюдава се ръст в потребеното количество. В допълнение, през текущия период брутните изходящи парични потоци (с ДДС) за доставката на природен газ са в размер на 173 453 хил. лв. (2023 г.: 327 482 хил. лв.), което представлява намаление в размер на 154 029 хил. лв. През 2024 г. средната доставна цена на природния газ, по която Дружеството е доставяло основния си производствен материал, е в размер на 60.97 лв./Мвч. (2023 г.: 92.08 лв./Мвч.), което е спад с 33.79%.

Ръководството на Дружеството е направило приблизителни калкулационни изчисления, които могат да бъдат обобщени в следното:

- При нарастване на цената на природния газ с 10%, влиянието върху финансовия резултат за 2024 г. би било намаляване с около 8 695 хил. лв.;

- При намаляване на цената на природния газ с 10%, влиянието върху финансовия резултат за 2024 г. би било нарастване с около 8 695 хил. лв.

За 2025 г. Дружеството не е сключило договор за доставка на природен газ с конкретен доставчик. Доставките ще се извършват от компании, които предлагат природния газ като ценова формула, базирана основно на TTF (Title transfer Facility - нидерландския газов хъб) индекси.

От началото на 2025 г. до месец март 2025 г. TTF индекса МА (месец напред) е в границите от 44.951 EUR/MWh (87.92 BGN/MWh) за месец януари, 48.357 EUR/MWh (94.58 BGN/MWh) за месец февруари и 50.053 EUR/MWh (97.90 BGN/MWh) за месец март, като е налице тенденция за постепенно увеличаване на цената на природния газ на нидерландската борса TTF.

При увеличаване на доставната цена на природния газ, който е основна производствена суровина за Дружеството, се увеличава себестойността на произвежданата продукция в Неохим АД.

Доставки на природен газ

Доставката на природен газ за Дружеството се извършва единствено през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Ръководството на Неохим АД непрекъснато търси различни възможности за закупуване на природен газ, които включват както директни договаряния с доставчици, така и закупуване чрез лицензираната борса за търговия с природен газ („Газов Хъб Балкан“ ЕАД) в България. С Решение №Л-560 от 28.09.2021 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, на Неохим АД е издадена Лицензия № Л-560-15 от 28.09.2021 г. за осъществяване на дейността „търговия с природен газ“ за срок от 10 години.

Дружеството не е изложено на съществен риск от негативни промени в цените на другите суровини и материали, защото съгласно договорните отношения с доставчиците, те са обект на периодичен анализ и обсъждане за преразглеждане и актуализиране спрямо промените на пазара.

2.28.1.2. Цена на квотите за въглеродни емисии

Въздействието на дейността на Дружеството върху климата е свързано основно с генерирането на въглеродни емисии при производството на амоняк и азотна киселина. За отделените въглеродни емисии то формира задължение за закупуване на въглеродни квоти като разлика между общо дължимите въглеродни квоти и безплатно предоставените такива.

Дружеството е изложено на ценови риск от цената на квотите за въглеродни емисии. Ръководството управлява този риск като следи ежедневно борсовата цена на квотите. Този процес се следи и управлява текущо.

Пазарните цени на квотите към 31 декември са както следва:

- 31.12.2020 г. - 32.54 EUR (63.64 BGN);
- 31.12.2021 г. - 79.96 EUR (156.39 BGN), и нарастване спрямо 2020 г. с 146%;
- 31.12.2022 г. – 78.70 EUR (153.92 BGN), и намаление спрямо 2021 г. с 1.58%;
- 31.12.2023 г. – 77.25 EUR (151.09 BGN), и намаление спрямо 2022 г. с 1.84%.
- 31.12.2024 г. – 70.95 EUR (138.77 BGN), и намаление спрямо 2023 г. с 8.16 %.

През 2024 г. Дружеството не придобива платени квоти за въглеродни емисии, докато закупените квоти през 2023 г. са при средна цена 167.91 лв. Няма паричен поток, свързан със закупуване на квоти за 2024 г. (2023 г.: 4 641 хил. лв.). През текущия период няма отчетени разходи за квоти за въглеродни емисии (2023 г.: няма).

Промяната във фаза 4, в сравнение с предходната фаза 3 за разпределение на безплатните квоти е, че разпределението на квоти зависи от равнището на дейност на инсталациите, а не от капацитета на същите, т.е. намаляване на производството рефлектира върху количеството на безплатните квоти. Фаза 4 (от 2021-2030 г.) е разделена на два периода от по пет години, при всеки от които отделно се разпределят безплатни квоти. Съгласно правилата за разпределяне на безплатни квоти при определени промени в нивата на активност на инсталациите в сравнение с базовата линия, която е съставена на база исторически данни, количеството безплатни квоти, отпуснати първоначално за всеки от периодите на фаза 4, подлежи на промяна. Количеството безплатни квоти за Неохим АД постепенно ще намалява във втория период от фаза 4 на Схемата за търговия с емисии, поради въвеждане в целия Европейски съюз на законодателство относно Механизма за корекция на въглеродните емисии на границите и свързаните с това коефициенти за редукция на безплатните квоти по години.

Верификацията на втора базова линия (2019-2023) за втория период от фаза 4 беше обект на верификация през 2024 г. На тази база ще бъдат отпуснати безплатни квоти за втория период 2026-2030.

По мнение на ръководството не са налице други негативни ценови фактори, които биха могли да окажат влияние върху дейността му и то ще продължи да изпълнява всички свои дейности и планирани обеми.

Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския Парламент и на Съвета е направена оценка и проверка с помощта на техническите критерии посочени в Делегиран Регламент (ЕС) 2021/2139 на Комисията, с цел установяване степента на екологична устойчивост на икономическата дейност на Дружеството, както и дали тя се квалифицира като екологично устойчива и допринасяща за постигане на следните екологични цели:

- а) смекчаване на изменението на климата;
- б) адаптиране към изменението на климата;
- в) устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси;
- г) преход към кръгова икономика;
- д) предотвратяване и контрол на замърсяването;
- е) защита и възстановяване на водното биоразнообразие и на водните екосистеми.

Производствата, на които е извършена оценка са производство на амоняк и производство на азотна киселина, които са допустими за таксономията дейности. С помощта на техническите критерии се оценява дали тези дейности се квалифицират като допринасящи съществено за смекчаването на изменението на климата или за адаптирането към изменението на климата, и дали те не нанасят значителни вреди във връзка с постигането на някоя от другите екологични цели. Идентифицирани са рисковете за двете дейности.

Дейностите са квалифицирани като допустими за таксономията, но не екологоустойчиви. Съгласно критериите за ненанасяне на значителни вреди и двете дейности не отговарят на критериите за смекчаване на изменението на климата. Отговарят на критериите за адаптиране към изменението на климата, водни и морски ресурси, замърсяване и биологично разнообразие и екосистеми. Критериите за кръгова икономика са неприложими и за двете производства.

2.28.2. Изчисление на очаквани кредитни загуби за търговски вземания и парични средства и еквиваленти.

Измерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (търговски вземания и парични средства и еквиваленти) е област, която изисква използването на сложни модели и съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на Дружеството прави редица важни преценки, като: а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск; б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби; в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби, г) установяване и оценка за корелацията между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тях в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

За търговските вземания, вкл. от свързани лица

Дружеството използва матрици за провизии за изчислението на очакваните кредитни загуби от търговските вземания. Процентите на провизиите се базират на дните просрочие за групи от различни клиентски сегменти (портфейли), които имат сходни модели на загуба (тип клиент като сектор).

Всяка матрицата за провизии първоначално се основава на детайлни исторически наблюдения за проценти на несъбираемост на вземанията на Дружеството и движението на вземанията по групи просрочия. Обичайно се използват исторически данни поне за три години спрямо датата на самостоятелния финансов отчет. Допълнително матрицата се калибрира така, че да коригира исторически установените зависимости за кредитните загуби с прогнозната информация, използвайки и вероятностни сценарии. Например, ако се очаква дадени прогнозни икономически условия да се влошат или подобрят през следващата година, което може да доведе до корелационно увеличение на просрочията в даден клиент, историческите проценти на неизпълнение се коригират. Към всяка отчетна дата наблюдаваните исторически проценти на неизпълнение се актуализират и се отчитат ефектите от промените в прогнозните оценки.

Оценката на съотношението между наблюдаваните исторически проценти на неизпълнение, прогнозните икономически условия и очакваните кредитни загуби е съществена счетоводна оценка. Стойността на очакваните кредитни загуби е чувствителна към промени в обстоятелствата и прогнозните условия. Историческите кредитни загуби на Дружеството и прогнозните икономически условия могат да се отклоняват спрямо действителната несъбираемост в бъдеще.

За паричните средства

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и еквиваленти в банки, Дружеството прилага общия „триетапен” подход за обезценка, определен от МСФО 9. За целта се прилага модел, базиран на публикуваните рейтинги на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една

страна, се определят показателите за PD (вероятности за неизпълнение), като се използват публичните данни на PD рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, чрез промяната на рейтинга на съответната банка от период в период, Дружеството оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват по формула за изчисление на очакваните кредитни загуби, като се вземат предвид наличие на гарантирани и/или обезпечени суми по съответните банкови сметки.

Ръководството на Дружеството е направило анализ и е установило, че паричните средства и еквиваленти съдържат несъществена очаквана кредитна загуба и е приело да не я осчетоводява в самостоятелния финансов отчет.

2.28.3. Признаване и оценка на провизии

Квоти за емисии на парникови газове

В края на всеки отчетен период, Дружеството отчита емитирани количества квоти за емисии на парникови газове. В случай на реализиран недостиг на квоти, Дружеството признава провизия за настоящото му задължение за предаване на верифицираните квоти. Провизията се остойностява като количеството на недостига (разлика между безплатно отпуснатите квоти, наличните закупени от Дружеството и реално емитираните газове за докладвания период) на квоти, установено чрез специален формуляр – Докладване на годишните емисии, се оценяват по текущи пазарни цени към датата на самостоятелния отчет за финансовото състояние, а промените в размера на задължението се признават в печалбата или загубата за годината.

Депа за производствени отпадъци

Дружеството признава провизия за закриване на депа за производствени отпадъци и рекултивирание на терена, когато едновременно са налице:

- правно задължение по силата на §4, ал.1 от преходните и заключителни разпоредби към Наредба №6 от 27.08.2013 г. и на чл.14 от Директива 1999/31/ЕС за преустановяване на експлоатацията, закриване и/или привеждане на съществуващите депа за отпадъци и
- план за привеждане на депата в съответствие с нормативните изисквания, одобрен като видове дейности, срокове и прогнозируеми стойности от МОСВ, съгласно изискванията на посочената по-горе наредба.

За определяне на размера на провизията Дружеството назначава лицензирани експерти-еколози, които изготвят прогнозна оценка на разходите по видове дейности, необходими за изпълнение на задължението и издават специален доклад и план-сметка. Сумите, които се очаква, че ще бъдат усвоявани за срок, по-дълъг от една година, се дисконтират. Дисконтовият процент се определя на база среден лихвен процент на получените от дружеството дългосрочни инвестиционни кредити (Приложение №27).

2.28.4. Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година Дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, за които е преценено, че съществува голяма вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, същите се обезценяват до нетна реализируема

стойност. В резултат на извършения годишен преглед не се установи индикация за начисляване на обезценка. (Приложение № 10).

2.28.5. Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани всяка година изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор. (Приложение № 26).

2.28.6. Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества

Ръководството прави анализ и оценка за наличие на индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни дружества. Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на обема или преустановяване дейността на Дружеството, в което е инвестирано; отчитане на загуби за по-продължителен период от време, както и отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания основен акционерен капитал.

Тестовите и преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите планове и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от дъщерните дружества, вкл. търговски и производствен опит, осигуряване на позиции на чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и пр.

За целта се разработват варианти на прогнози, чрез които се отчитат различните предположения за рискове, несигурности и вероятности за бъдещата реализация на паричните потоци и доходи от тези инвестиции. Всеки от вариантите се анализират внимателно от ръководството и резултатите от тях се претеглят при изчислението на възстановимата стойност на съответната инвестиция.

2.28.7. Обезценка на нефинансови активи

В края на всяка финансова година Дружеството извършва преглед за обезценка на нефинансовите активи. При прегледа се вземат под внимание фактори свързани с: плановите за използване на съответните активи, физическото им състояние и годност за употреба, влияние на нормативни изисквания, негативно влияние на промени в стопанската среда и други фактори. В резултат на този преглед ръководството преценява дали са налице условия за обезценка и при установяване на такива условия Дружеството отчита разход за обезценка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи в печалбата или загубата за годината.

2.28.8. Признаване на данъчни активи

При признаването на отсрочените данъчни активи от ръководството на Дружеството е оценявана вероятността отделните намаляеми временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите да генерират в перспектива достатъчно данъчни печалби за тяхното компенсиране срещу тези печалби.

Не са признати активи по отсрочени данъци свързани с обезценка на инвестиции и вземания от дъщерно дружество, тъй като ръководството е преценило, че не съществува вероятност временната разлика да се прояви в предвидимо бъдеще (Приложение № 18).

2.28.9. Лизингови договори

При идентифициране и класифициране на лизинг или на лизингов елемент в даден договор, ръководството на Дружеството прави редица важни преценки.

- налице ли е договор за лизинг, в т.ч. дали договорът съдържа идентифициран актив и дали по силата на него се прехвърля правото на контрол над използвания актив за съответния срок на договора;
- определяне срока на лизинга
- определяне на диференциалния лихвен процент по договорите за лизинг.

Ръководството е направило анализ на сключените наемни договори и е определило, че са налице 14 договора, които съдържат лизинг, както и, че по тях се прехвърля правото на контрол над използвания идентифициран актив за съответния срок на договора. Идентифицираните активи по тези договори са:

- нает офис;
- нает магазин;
- нает паркинг;
- наети вагони;
- наети автомобили – седем договора за наем на леки автомобили;
- телескопичен товарач телехендлер.

При определяне на срока на лизинга ръководството е взело предвид неотменимия период на лизинга, заедно с периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване, ако е сигурно, че тя ще бъде упражнена, както и периодите, по отношение на които съществува опция за прекратяване, ако е достатъчно сигурно, че тя ще бъде упражнена. По отношение на тези опции и вероятността за тяхното упражняване или не, ръководството е взело предвид редица фактори като: важността на наетия актив за дейността на Дружеството, разходи, които биха били свързани с прекратяване на договора и определяне на нов актив за нуждите на предприятието, опита до момента с тези активи и с наемодателите и други подобни.

За три от договорите за лизинг (офис, магазин, паркинг) Дружеството е определило, че срокът им е договореният в договора срок – 5 г., доколкото: не е договорена опция за удължаване, налице са възможности за предсрочно прекратяване на договора при неплащане, по взаимно съгласие или др. под., но ръководството преценява, че на този етап не планира предсрочно прекратяване. За два от договорите (вагони) лизинговият срок е преценен от ръководството като двегодишен на база минал опит.

Относно договорите за лизинг на автомобили лизинговият срок е определен на база срокът, посочен в договорите – 60 месеца, като в договорите не е предвидена опция за удължаване.

При настъпване на важно събитие, или съществено изменение в обстоятелствата, които са под контрола на Дружеството и засягат сигурността в упражняването на опциите за удължаване/прекратяване, то прави повторна оценка на срока на договора.

Ръководството е приело за диференциален лихвен процент за договорите за лизинг, лихвен процент определен на база анализа на лихвените условия по получени от Дружеството дългосрочни банкови заеми със срок и условия, близки до тези при договорите за лизинг.

Към датата на всеки отчет ръководството на Дружеството извършва преглед за обезценка на активите с право на ползване. Ако са налице индикатори, че възстановимата стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите.

3. ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

Приходите от договори с клиенти включват:

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Продажби на продукция – национален пазар	135 160	140 290
Продажби на продукция извън страната	133 611	148 377
Приходи от продажби на стоки	1 663	3 368
Приходи от продажби на услуги	11	15
	270 445	292 050

Продажби на продукция – национален пазар	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Амониев нитрат – ЕО тор	129 617	135 264
Амоняк	4 295	3 663
Амонячна вода	449	798
Амониев хидрогенкарбонат	396	258
Азотна киселина	387	274
Други	16	33
	135 160	140 290

Продажби на продукция извън страната	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Амониев нитрат - ЕО тор	100 622	125 330
Амоняк	27 328	17 766
Амониев хидрогенкарбонат	4 626	3 823
Амонячна вода	1 010	1 412
Азотна киселина	25	46
	133 611	148 377

Разпределението на продажбите на продукция по пазари е както следва:

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Европейски съюз (в т.ч. България)	218 188	227 455
Европа (в т.ч. Турция)	40 580	61 212
Азия	10 003	-
	268 771	288 667

Информация за основни клиенти

Общите приходи от сделки с най – големите клиенти на Дружеството са както следва:

Клиент	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Клиент 1	127 909	134 851
Клиент 2	21 480	33 459
Клиент 3	16 592	3 341
Клиент 4	14 582	-
Клиент 5	9 766	-
Клиент 6	8 794	-
Клиент 7	5 668	-
Клиент 8	3 943	21 068
Клиент 9	3 804	4 322
Клиент 10	3 242	6 813
Клиент 11	159	8 597
Клиент 12	-	11 912

Задължения за изпълнение по договори с клиенти

Задълженията за изпълнение са подробно оповестени в Приложение № 2.6.3.

Всички неудовлетворени и/или частично удовлетворени задължения за изпълнение на Дружеството към 31.12.2024 г. са по договори с очакван срок за изпълнение от една година или по-кратко.

Салда по договори с клиенти

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания по договори с клиенти – трети лица, нетно от обезценка (Приложение № 22)	15	73
Вземания по договори с клиенти – свързани лица, нетно от обезценка (Приложение № 21)	855	370
Пасиви по договори с клиенти - свързани лица (Приложение № 31)	-	931
Пасиви по договори с клиенти – трети лица (Приложение № 31)	6 019	1 181

Вземанията по договори с клиенти – трети лица намаляват основно поради подобрената събираемост на вземанията.

Пасивите по договори с клиенти – свързани лица и трети лица, включват авансово получени плащания от клиенти във връзка с продажби на продукцията.

Изменението на пасивите по договори с клиенти през 2024 г. е както следва:

Пасиви по договори с клиенти	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Салдо на 1 януари (Приложение № 31)	2 112	11 589
Отчетени приходи, които са били признати като пасив по договор	(2 112)	(11 589)
Получени плащания от клиенти (без тези признати като приходи през периода)	6 019	2 112
Салдо на 31 декември	6 019	2 112

Приходите от продажба на стоки са в размер на 1 663 лв. и са основно от продажби на торове и др. (2023 г.: 3 368 хил. лв. - торове, амоняк и др.).

Приходите от продажба на услуги в размер на 11 хил. лв. представляват предоставени ИТ услуги (2023 г.: 15 хил. лв.).

4. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Приходи от продажба на материали	818	1 220
Отчетна стойност на продадени материали	(365)	(592)
Печалба от продажба на материали	453	628
Приходи от продажба на природен газ	471	2 194
Отчетна стойност на продадения природен газ	(543)	(3 471)
Загуба от продажба на природен газ	(72)	(1 277)
Приходи от продажба на ДМА	47	31
Печалба от продажба на ДМА	47	31
Обърната обезценка	2 952	-
Правителствени финансираня	2 769	729
Достъп и преминаване, релсов път	664	393
Приходи от ликвидация на ДМА	358	317
Приходи от наеми	304	272
Отписани задължения	257	62
Оценка на материали	245	-
Обърната провизия	227	-
Възстановена обезценка ДМА	171	-
Излишъци на активи	87	220
Трудова медицина	50	44
Получени застрахователни обезщетения	50	1
Промислени услуги	33	32
Транспортни услуги	26	28
Приходи от глоби и неустойки	14	6
Печалба/(загуба) от курсови разлики	196	(160)
Други	47	75
	8 878	1 401

Правителствените финанси включват основно:

- Финансиране по „Програма за компенсиране на небитови крайни потребители на електрическа енергия“ – 2 765 хил. лв. (31.12.2023: 725 хил. лв.). Програмата е одобрена от правителството на страната, във връзка със скока на цените на енергията.
- Финансиране по оперативни програми за обекти, свързани с енергийната ефективност на Дружеството в размер на 4 хил. лв. (2023 г.: 4 хил. лв.). (Приложение № 29).

Към 31.12.2024 е направена оценка от лицензиран оценител на дълготраен актив обезценен в предходен отчетен период, от която се установи, че пазарната стойност на актива значително надвишава балансовата стойност. Признат е приход до размера на начислената обезценка.

Печалбата от продажба на материали включва:

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Метален скрап	442	360
Калиев хлорид	-	243
Други	11	25
	453	628

Приходи от продажба на природен газ

В хода на текущата оперативна дейност, Дружеството извършва покупки и продажби на природен газ, за което има издаден лиценз от Комисия за енергийно и водно регулиране. Тези сделки имат съпътстващ характер и не се третират като основна и ключово определяща за бизнеса на Дружеството дейност.

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

Разходите за материали включват:

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Основни суровини и материали	182 378	260 658
Горива и енергия	18 397	18 887
Спомагателни материали	1 255	911
Резервни части	1 024	740
Други материали	501	364
	203 555	281 560

Разходите за основни суровини и материали

включват:

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Природен газ	170 427	250 174
Амбалаж	4 454	4 621
Органична антисбиваща добавка	1 795	1 558
Амоняк	1 673	-
Магнезит	1 451	1 143
Благородни метали	1 288	1 461
Натриева основа	534	675
Сярна киселина	245	247
Вар негасена	133	123
Абсорбент за очистване на газове от CO ₂	107	375
Магнезиев карбонат	93	76
Антипенител	43	40
Катализатори	6	32
Други суровини и материали	129	133
	182 378	260 658

Разходите за природен газ през отчетната година намалят спрямо предходната със 79 747 хил. лв., което е свързано основно с: намаление на цената на природния газ – 86 954 хил. лв. и увеличение, поради увеличение на количествата потребен газ – 7 207 хил. лв. (2023 г.: намаление със 167 846 хил. лв., което е свързано основно с: намаление от намаляване количествата потребен природен газ в размер на 27 268 хил. лв. и намаление, поради намаление на цената на природен газ – 140 578 хил. лв.).

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Транспорт	6 728	9 355
Ремонт на ДМА	4 823	1 541
Обработка на товари	3 195	1 947
Охрана	1 671	1 320
Застраховки	1 414	1 312
Пожарна безопасност	1 057	1 077
Данъци и такси	630	701
Комуникация	579	225
Абонаментно обслужване и технически контрол	563	420
Почистване и озеленяване	502	527
Консултантски услуги	302	243
Граждански договори и хонорари	103	7
Банкови такси	73	56
Оползотворяване/обезвреждане на отпадъци	51	37
Стоков контрол	45	50
Спедиторски услуги	31	26
Курсове квалификация	30	21
Лизинг	17	67
Реклами	11	18
Разходи за конференции	-	46
Други услуги	299	188
	22 124	19 184

Възнаграждението за независим финансов одит за 2024 г. е в размер на 152 хил. лв. През годината не са предоставяни данъчни консултации или други услуги, несвързани с одита.

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Възнаграждения в т.ч.:	21 851	21 087
Текущи възнаграждения	21 851	21 010
Начислени разсрочени възнаграждения на УС	-	77
Социални осигуровки	4 546	4 260
Предоставена храна на персонала	1 785	1 345
Начислени суми за дългосрочни задължения на персонала	480	439
	28 662	27 131

8. ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ НА ПРОДАДЕНИТЕ СТОКИ

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Амониев сулфат	872	-
Урея	620	1 372
Смесени торове	61	1 260
Амониев сулфонитрат	-	470
Други	34	257
	1 587	3 359

9. (РАЗХОДИ ЗА) / ВЪЗСТАНОВЕНА ОБЕЗЦЕНКА НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ, НЕТНО

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Начислени кредитни загуби – трети лица	(11)	(1)
Възстановени кредитни загуби – трети лица	1	6
	(10)	5

10. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Обезценка на други вземания	7 159	933
Възнаграждение на член на НС – юридическо лице	180	199
Командировки	79	81
Отписана балансова стойност ДМА	74	3
Липса и брак на материали и продукция	58	13
Непризнат данъчен кредит по ДДС	18	56
Представителни мероприятия	7	11
Глоби и санкции	4	78
Обезценка на материални запаси	-	3 462
Начислени суми свързани с провизии (Приложение № 27)	-	246
Други	60	25
	7 639	5 107

Разходи за въглеродни емисии

При осъществяване на дейността си Дружеството генерира въглеродни емисии. Към 31.12.2024 г. цената на емисионните квоти е 70.95 EUR (138.77 BGN), а към 31.12.2023 г. - 77.25 EUR (151.09 BGN).

Към 31.12.2024 г. няма начислена провизия за квоти за въглеродни емисии, защото Дружеството има наличност от безплатни квоти над дължимите за годината. Същите ще бъдат използвани за покриване на задължения на Дружеството през следващия отчетен период. Към 31.12.2023 г. Дружеството също няма начислена провизия, тъй като е разполагало с достатъчни по размер закупени и безплатни квоти за покриване на задължението за генерирани емисии.

Обезценка на материални запаси

През 2024 г. няма начислена обезценка на материални запаси (2023 г.: обезценка на материални запаси включват обезценка на материали в размер на 24 хил. лв., на стоки в размер на 486 хил. лв., на готова продукция - 1 822 хил. лв., на незавършено производство – 1 130 хил. лв.). При прегледа на материалите, стоките, готовата продукция и незавършеното производство не се установиха необезценени запаси с морално и техническо остаряване или запаси, които няма да се използват в дейността. Нетната реализуема стойност на стоките е по-висока от отчетните им стойности.

11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ/(РАЗХОДИ)

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от лихви	250	-
Разходи за лихви по лизингови договори	(86)	(21)
Разходи за лихви по получени банкови заеми	-	(46)
	164	(67)

12. ПРИХОД ОТ ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Равнение на прохода от /(разхода за) данък върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Счетоводна загуба за годината	(4 288)	(39 181)
Приход от данък върху печалбата - 10% (2023 г.: 10%)	429	3 918
От непризнати суми по данъчна декларация		
Свързани с увеличения – 82 хил. лв. (2023 г.: 389 хил. лв.)	(8)	(39)
Общо приход от данък върху печалбата, отчетен за годината	421	3 879
Ефективна данъчна ставка	9.81%	9.90%

Друг всеобхватен доход

Компонентите на друг всеобхватен доход включват само такива, които няма да бъдат рекласифицирани към печалбата/загубата – ефектите от последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи. Не е отчетен данъчен ефект, доколкото съгласно действащото законодателство данъчен ефект възниква само за сумите, които ефективно се отчитат през финансовия резултат.

13. НЕТНА ЗАГУБА / ДОХОД НА АКЦИЯ

	2024	2023
Средно претеглен брой акции, на база дни (брой)	2 585 964	2 585 964
Загуба за годината (хил. лв.)	(3 867)	(35 302)
Нетна загуба на акция (лева)	(1.50)	(13.65)

14. ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

	Земи и сгради		Машины, съоръжения и оборудване		Транспортни средства		Други		Разходи за придобиване и аванси		Общо	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност												
Салдо на 1 януари	24 100	24 007	188 332	187 042	10 185	10 151	1 179	1 136	3 083	1 227	226 879	223 563
Придобити	-	93	-	-	1 141	144	-	-	7 512	3 465	8 653	3 702
Отписани	-	-	(1 844)	(267)	(1)	(110)	(14)	(9)	-	-	(1 859)	(386)
Трансфер от Активи право на ползване	-	-	-	-	114	-	-	-	-	-	114	-
Трансфер от разходи за придобиване	-	-	3 979	1 557	-	-	62	52	(4 041)	(1 609)	-	-
Салдо на 31 декември 2024	24 100	24 100	190 467	188 332	11 439	10 185	1 227	1 179	6 554	3 083	233 787	226 879
Надрупана амортизация и обезценка												
Салдо на 1 януари	14 544	13 940	152 858	145 283	9 230	8 840	1 107	1 100	-	17	177 739	169 180
Начислена амортизация за годината	598	604	7 107	7 839	544	500	31	16	-	-	8 280	8 959
Трансфер от Активи право на ползване	-	-	-	-	114	-	-	-	-	-	114	-
Отписана обезценка	(171)	-	(749)	(3)	-	-	-	-	-	-	(920)	(3)
Отписана амортизация	-	-	(1 020)	(261)	(1)	(110)	(14)	(9)	-	(17)	(1 035)	(397)
Салдо на 31 декември 2024	14 971	14 544	158 196	152 858	9 887	9 230	1 124	1 107	-	-	184 178	177 739
Балансова стойност на 1 януари	9 556	10 067	35 474	41 759	955	1 311	72	36	3 083	1 210	49 140	54 383
Балансова стойност на 31 декември	9 129	9 556	32 271	35 474	1 552	955	103	72	6 554	3 083	49 609	49 140

Към 31 декември 2024 г. имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват земи с балансова стойност 3 630 хил. лв. (31 декември 2023: 3 630 хил. лв.) и сгради с балансова стойност 5 499 хил. лв. (31 декември 2023: 5 926 хил. лв.).

Към 31 декември 2024 в състава на дълготрайните материални активи са включени активи, които са амортизирани напълно, но продължават да се използват в стопанската дейност с отчетна стойност 94 748 хил. лв. (31 декември 2023: 87 505 хил. лв.).

Към 31 декември 2024 има учредена договорна ипотека на недвижими имоти с балансова стойност 3 860 хил. лв. (31 декември 2023: 4 015 хил. лв.) и залог на машини и съоръжения с балансова стойност 5 018 хил. лв. (31 декември 2023: 5 774 хил. лв.) като обезпечение по ползвани банкови кредити (Приложение № 36).

Към 31 декември 2024 разходите за придобиване на дълготрайни активи включват предоставени аванси на доставчици в размер на 132 хил. лв. (31 декември 2023: 1 214 хил. лв.). ДМА на склад - 2 963 хил. лв. (31 декември 2023 – няма) и открити проекти за 3 459 хил. лв. (31 декември 2023: 1 869 хил. лв.).

Откритите проекти са както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Подгревател на технологичен природен газ	2 250	331
Подгревател за въздух поз.Т-111 к-с 401А	371	367
Разделителна система за автоматично управление	359	359
Хидр.помпа за уплътнително масло	169	-
Управление на система за гранулиране	82	-
Изработка на проект за ремонт на подкранов път пл.Казичене	30	30
Изработка на проект за ремонт на подкранов път склад	19	19
Троен суперфосфат		
Други обекти	179	763
	3 459	1 869

15. АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ

Дружеството има неотменими ангажименти по лизингови договори и признава активи с право на ползване:

	<i>Недвижими имоти</i> хил. лв.	<i>Транспортни средства</i> хил. лв.	<i>Общо</i> хил. лв.
Отчетна стойност			
Салдо на 1 януари 2023	519	1 827	2 346
Придобити	-	1 290	1 290
Салдо на 31 декември 2023	519	3 117	3 636
Придобити	438	2 603	3 041
Отписани	-	(2 409)	(2 409)
Трансфер от Имоти, машини и съоръжения	-	(114)	(114)
Салдо на 31 декември 2024	957	3 197	4 154
Нагрупана амортизация			
Салдо на 1 януари 2023	362	1 288	1 650
Начислена амортизация за годината	91	931	1 022
Салдо на 31 декември 2023	453	2 219	2 672
Начислена амортизация за годината	89	867	956
Отписана амортизация	-	(2 409)	(2 409)
Трансфер от Имоти, машини и съоръжения	-	(114)	(114)
Салдо на 31 декември 2024	542	563	1 105
Балансова стойност на 31.12.2023	66	898	964
Балансова стойност на 31.12.2024	415	2 634	3 049

Лизингови дейности на дружеството

Дружеството наема недвижими имоти (офис, магазин и паркинг) и транспортни средства (автомобили и релсови превозни средства). Лизинговите активи не могат да бъдат използвани като обезпечения по други договори.

16. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ*Софтуери и лицензия**хил. лв.**Отчетна стойност*

Към 1 януари 2023	1 088
Придобити	111
Към 31 декември 2023	1 199
Придобити	10
Към 31 декември 2024	1 209

Нагрупана амортизация и обезценка

Към 1 януари 2023	952
Начислена амортизация за годината	25
Към 31 декември 2023	977
Начислена амортизация	34
Към 31 декември 2024	1 011

Балансова стойност на 31 декември 2023	222
Балансова стойност на 31 декември 2024	198

17. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

<i>Име на дружеството</i>	<i>Местонахождение на регистрация</i>	<i>Балансова</i>	<i>% на</i>	<i>Балансова</i>	<i>% на</i>
		<i>стойност</i>	<i>участие</i>	<i>стойност</i>	<i>участие</i>
		<i>31.12.2024</i>		<i>31.12.2023</i>	
		<i>хил. лв.</i>		<i>хил. лв.</i>	
Неохим Таръм ООД	Турция	83	99.92	83	99.92
Неохим Протект ЕООД	България	5	100	5	100
		88		88	

- Неохим Таръм ООД, гр. Одрин - Турция - внос, износ и вътрешна търговия на всички видове химически торове. Дружеството е учредено от Неохим АД на 15 октомври 2012 г. В него на 17.09.2018 г. г. се влива Неохим Гюбре ООД.
- Неохим Протект ЕООД, гр. Димитровград - охрана на имуществото на юридически лица, сгради, помещения и стопански офиси, охрана на физически лица и тяхното имущество и други. Дружеството е учредено от Неохим АД на 24 април 2002 г.

18. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в самостоятелния отчет за финансовото състояние:

	<i>Временна разлика</i>	<i>Данък</i>	<i>Временна разлика</i>	<i>Данък</i>
	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Имоти, машини и оборудване, в т.ч. от:	24 951	2 495	17 393	1,739
*Преоценка на земя при преминаване по МСФО	(46)	(5)	(46)	(5)
*Обезценка на сгради, машини, съоръжения и оборудване	3 855	385	4 775	478
Обезценка на Нематериални активи	148	15	148	15
Данъчна загуба за пренасяне	19 949	1 995	25 665	2 567
Обезценка на предоставени аванси за доставки	8 092	809	933	93
Обезценка на материални запаси	2 643	264	6 791	679
Провизия за рекултивация на депа за отпадъци	960	96	1 191	119
Начисления за задължения към персонала при пенсиониране	959	96	830	83
Начисления за неизползван платен отпуск	612	61	576	58
Начисления за неизплатени доходи на физически лица	573	58	564	56
Провизии за кредитни загуби	230	23	820	82
Активи право на ползване	8	1	8	1
Общо активи по отсрочени данъци	59 125	5 913	54 919	5 492

Движението в отсрочените данъчни активи е представено по-долу:

<i>Отсрочени данъчни активи/(пасиви)</i>	<i>Салдо на 1 януари 2024</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Салдо на 31 декември 2024</i>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Имоти, машини и оборудване	1 739	756	2 495
Обезценка на нематериални активи	15	-	15
Данъчна загуба за пренасяне	2 567	(572)	1 995
Обезценка на предоставени аванси за доставки	93	716	809
Обезценка на материални запаси	679	(415)	264
Провизия за рекултивация на депа за отпадъци	119	(23)	96
Начисления за задължения към персонала при пенсиониране	83	13	96
Начисления за неизползван платен отпуск	58	3	61
Начисления за неизплатени доходи на физически лица	56	2	58
Провизии за кредитни загуби	82	(59)	23
Активи с право на ползване	1	-	1
Общо данъчни активи	5 492	421	5 913

<i>Отсрочени данъчни активи/(пасиви)</i>	<i>Салдо на 1 януари 2023</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Салдо на 31 декември 2023</i>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Имоти, машини и съоръжения	841	898	1 739
Обезценка на нематериални активи	15	-	15
Данъчна загуба за пренасяне	-	2 567	2 567
Начисления за задължения към персонала при пенсиониране	61	22	83
Обезценка на материални запаси	434	245	679
Провизия за рекултивация на депа за отпадъци	95	24	119
Провизия възнаграждение на чужди физически лица	31	(5)	26
Начисления за неизползван платен отпуск	17	41	58
Начисления за неизплатени доходи на местни физически лица	24	6	30
Провизии за кредитни загуби по вземания	93	(11)	82
Обезценка на предоставени аванси за доставки	-	93	93
Активи право на ползване	2	(1)	1
Общо данъчни активи	1 613	3 879	5 492

Не са признати активи по отсрочени данъци върху:

	<i>Временна разлика 31.12.2024 хил. лв.</i>	<i>Данък 31.12.2024 хил. лв.</i>	<i>Временна разлика 31.12.2023 хил. лв.</i>	<i>Данък 31.12.2023 хил. лв.</i>
Обезценка на инвестиции в и вземания от дъщерно дружество	(18 386)	1 839	18 386)	1 839
Общо	(18 386)	1 839	(18 386)	1 839

19. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Материали	21 467	22 435
Готова продукция	25 490	23 993
Незавършено производство	2 881	13 675
Стоки	24	919
	49 862	61 022

Материалите включват:

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Благородни метали	9 734	8 942
Резервни части и лагери	4 425	6 971
Спомагателни материали	3 697	3 664
Амбалажни материали	1 745	1 275
Основни материали	1 468	1 170
Други материали	398	413
	21 467	22 435

Готова продукция

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Амониев нитрат – ЕО тор	25 204	23 621
Амониев хидрогенкарбонат	275	321
Амонячна вода	9	41
Други	2	10
	25 490	23 993

Незавършено производство

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Амоняк	2 021	12 682
Азотна киселина	408	282
Амониев нитрат – плав	45	190
Други	407	521
	2 881	13 675

Стоки	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Смесени торове	16	21
Амониев сулфат	3	874
Други	5	24
	24	919

При направения преглед на материалните запаси към 31.12.2024 г. и 31.12.2023 г. съответно не се установиха необезценени запаси с морално и техническо остаряване или запаси, които няма да се използват в дейността.

Към 31 декември 2024 г. има учредени залози като обезпечение по ползвани банкови кредити върху следните материални запаси:

- Благородни метали – 9 734 хил. лв. (31 декември 2023: 8 942 хил. лв.);
- Готова продукция (амониев нитрат) – 13 554 хил. лв. (31 декември 2023: 15 320 хил. лв.);
- Незавършено производство (амоняк) – 2 021 хил. лв. (31 декември 2023: 5 902 хил. лв.).

20. ЕМИСИИ ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ

Стойността на наличните квоти за въглеродни емисии към 31 декември 2024 г. е 4 701 хил. лв. (31 декември 2023 г.: – 4 701 хил. лв.). През 2024 г. Дружеството не е купувало квоти емисии (2023 г.: 28 хил. квоти емисии на стойност 4 701 хил. лв.). Към 31 декември 2024 наличните безплатни квоти са 659 хил. бр. и 28 хил. броя платени квоти (31 декември 2023 г.: разполага с 267 хил. бр. безплатни квоти и 28 хил. броя платени квоти).

21. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания по продажби във валута	3 345	2 711
Провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби на вземания във валута, в т.ч.	(2 490)	(2 341)
Вземания по продажби в лева	-	1
	855	371

Вземанията от свързани лица са по балансова стойност в евро 437 хил. евро – 855 хил. лв., в лева - няма. (31.12.2023 г. са по балансова стойност в евро 189 хил. евро – 370 хил. лв. и в лева 1 хил. лв.).

Дружеството е определило обичаен период за плащане на вземанията от дъщерни дружества до 270 дни, а с другите свързани лица до 20 дни.

Възрастовата структура на търговските вземания от свързани лица е както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
до 30 дни	443	159
от 31 до 90 дни	412	212
	<u>855</u>	<u>371</u>

Възрастовата структура на просрочените търговски вземания от свързани лица е както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
над 365 дни	2 490	2 341
Провизия за обезценка за кредитни загуби	<u>(2 490)</u>	<u>(2 341)</u>
	<u>-</u>	<u>-</u>

Моделът за обезценка по МСФО 9 е базиран на признаване на провизии за обезценка на база на „очаквани кредитни загуби“. Дружеството прилага опростения подход по МСФО 9 за измерване на очакваните кредитни загуби по търговски вземания от свързани лица, като признава очаквани загуби за целия срок на всички вземания.

В таблицата по-долу са представени обобщени данни за натрупаните очаквани кредитни загуби в коректива (провизията) за обезценка по вземания от свързани лица.

31 декември 2024 година	Редовни	Просрочени над 1 година	Общо хил. лв.
Очакван среден процент на кредитни загуби	0.00%	100.00%	74.44%
Вземания по договори с клиенти (брутна балансова стойност)	855	2 490	3 345
Очаквана кредитна загуба	-	(2 490)	(2 490)
31 декември 2023 година	Редовни	Просрочени над 1 година	Общо хил. лв.
Очакван среден процент на кредитни загуби	0.00%	100.00%	86.32%
Вземания по договори с клиенти (брутна балансова стойност)	371	2 341	2 712
Очаквана кредитна загуба	-	(2 341)	(2 341)

<i>Движение на коректива (провизията) за обезценка:</i>	<i>2024</i>	<i>2023</i>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Начално салдо на коректива за очаквани кредитни загуби към 1 януари	2 341	2 425
Ефект от преценка на валутни позиции	149	(84)
Салдо в края на годината	2 490	2 341

22. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Вземания по продажби от клиенти в чужбина	159	1 776
Провизия за обезценка на очаквани кредитни загуби на вземания от клиенти в чужбина	(148)	(733)
Вземания по продажби от клиенти в страната	181	1 145
Провизия за обезценка на очаквани кредитни загуби на вземания от клиенти в страната	(4)	(1)
	188	2 187
Предоставени аванси за доставка от страната	2 756	3 204
Предоставени аванси за доставка от чужбина	178	117
Обезценка на предоставени аванси за доставка от чужбина	(106)	(106)
	2 828	3 215
	3 016	5 402

Търговските вземания от клиенти по видове валути са както следва:

- в лева – 177 хил. лв. (31.12.2023 г.: 1 144 хил. лв.);
- в евро – 11 хил. лв. (5 хил. евро), (31.12.2023 г.: 974 хил. лв. (498 хил. евро));
- в щатски долари – няма, (31.12.2023 г.: 69 хил. лв.. (39 хил. щ. долари).

Обичайно Дружеството договаря с клиентите изцяло или частично авансово плащане, а в случаите без авансово плащане е определен кредитен период до 90 дни.

Възрастовата структура на непаяемите (редовни) търговски вземания по продажби е както следва:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
до 30 дни	92	2 075
	92	2 075

Възрастовата структура на просрочените търговски вземания е както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
до 30 дни	-	84
от 31 до 90 дни	100	19
от 91 до 180 дни	-	10
над 365 дни	148	733
Провизия за обезценка за кредитни загуби	(152)	(734)
	96	112

Моделът за обезценка по МСФО 9 е базиран на признаване на провизии за обезценка на база на „очаквани кредитни загуби“ Дружеството прилага опростения подход по МСФО 9 за измерване на очакваните кредитни загуби по търговски вземания от клиенти, като признава очаквани загуби за целия срок на всички вземания от клиенти.

В таблицата по-долу са представени обобщени данни за натрупаните очаквани кредитни загуби в коректива (провизията) за обезценка на вземания по продажби от клиенти към 31 декември 2024 г. и към 31 декември 2023 г.

31 декември 2024 година	Редовни	Просрочени 1 до 30 дни	Просрочени 31 до 90 дни	Просрочени 91 до 180 дни	Просрочени 181 до 365 дни	Просрочени над 1 год.	Общо хил. лв.
Очакван среден процент на кредитни загуби	0.00%	-	4.00%	-	-	100.00%	45.10%
Вземания по договори с клиенти (брутна балансова стойност)	89	-	100	-	-	148	337
Очаквана кредитна загуба	-	-	(4)	-	-	(148)	(152)
31 декември 2023 година	Редовни	Просрочени 1 до 30 дни	Просрочени 31 до 90 дни	Просрочени 91 до 180 дни	Просрочени 181 до 365 дни	Просрочени над 1 год.	Общо хил. лв.
Очакван среден процент на кредитни загуби	0.00%	0.00%	0.00%	10.00%	-	100.00%	25.13%
Вземания по договори с клиенти (брутна балансова стойност)	2 075	84	19	10	-	733	2 921
Очаквана кредитна загуба	-	-	-	(1)	-	(733)	(734)

<i>Движение на коректива (провизията) за обезценка:</i>	2024	2023
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Начално салдо на коректива за очаквани кредитни загуби към 1 януари	734	858
Увеличение на коректива за очаквани кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	11	1
Намаление на коректива за очаквани кредитни загуби, признато в печалбата или загубата през годината	(1)	(6)
Отписани несъбираеми обезценени вземания	(600)	(110)
Ефект от преоценка на валутни позиции	8	(9)
Салдо в края на годината	152	734

Предоставените аванси към 31 декември са текущи и са за покупка на:

	31.12.2024	31.12.2023
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Стоки	1 321	-
Материали	1 144	3 200
Услуги	363	15
	2 828	3 215

23. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Съдебни вземания	17 263	16 982
Обезценка на съдебни вземания	(8 092)	(933)
Платени депозити и гаранции	4 391	4 425
Предплатени разходи	410	396
ДДС за възстановяване	-	6 025
Други	8	6
	13 980	26 901

Съдебни вземания

Съдебните вземания към 31 декември 2024 г. включват главница по предявен съдебен иск в размер на 16 183 хил. лв. (31 декември 2023 г. – 16 183 хил. лв.) и платени съдебни разноси, които са невъзстановена сума от Булгаргаз ЕАД за авансово платен, но неполучен природен газ. За вземането има начислена обезценка в размер на 8 092 хил. лв. (31 декември 2023 г. - 933 хил. лв.)

Вземането е възникнало във връзка с настъпило събитие с характер на непреодолима сила (форсмажор) в цеха за производство на Амоняк на Неохим АД на 16.04.2023 г.

Съгласно Договор за доставка на природен газ (Договора), Доставчикът е уведомен, че поради обективната невъзможност Неохим АД не може да изпълнява задълженията по Договора, а именно приемане на природен газ.

Форсмажорното събитие продължава до 15.06.2023 г. За засегнатите от събитието месеци са издадени месечни актове от Доставчика, в които количествата неприет, поради форсмажорното събитие природен газ, не са отразени като "неприети количества поради форсмажор" и за тези количества са издадени от Булгаргаз ЕАД Уведомления за допълнително плащане.

Неохим АД е отправило изрично писмено оспорване на издадените Уведомления за допълнително плащане с искане за тяхното анулиране, предвид наличието на събитие с непреодолима сила, през периода, за който се отнасят Уведомленията.

На 18.10.2023 г. Неохим АД подаде искова молба срещу Булгаргаз ЕАД с претенция за връщане на невъзстановената част от стойността на авансово заплатени, но неприети, количества природен газ за месец май 2023 г., поради наличието на непреодолима сила през целия период от 16.04.2023 г. до 15.06.2023 г.

На 10.11.2023 г. Булгаргаз ЕАД е подал отговор на исковата молба от Неохим АД. Булгаргаз ЕАД оспорва, че аварията в цех „Амоняк“, траяла за периода от 16.04.2023 г. до 15.06.2023 г. има характер на непреодолима сила. Поради тази причина прави възражение за прихващане с претендираните от Булгаргаз ЕАД неустойки по Договора за доставка. Делото е обявено за решаване. На Първа инстанция е постановено съдебно решение, с което претенцията на Неохим АД за главница и лихва е уважена изцяло. Решението на първа инстанция не е окончателно и не е влезнало в сила, тъй като е подадена Въззивна жалба от Булгаргаз ЕАД и висящността на делото продължава на Втора инстанция пред Апелативен съд София. Апелативен съд София е разгледал делото по същество, без допускане на нови доказателства и е обявил делото за решаване.

Като събитие след датата на отчета и към момента на приключване изготвянето на настоящия самостоятелен финансов отчет, дружеството е уведомено от упълномощените по съдебния спор адвокати на 28.01.2025 г., че е постановено решение на Втората инстанция - Апелативен съд София с рег.№46 от 27.01.2025 г. В мотивите на второинстанционния съд се прави заключение, че процесната авария от 16.04.2023 г. не съставлява непреодолима сила по смисъла на т.14.1. от Договора № 7-231 от 18.11.2022 г. за доставка на природен газ на изходен пункт на газопреносната мрежа по свободно договорена цена, сключен между доставчика „Булгаргаз“ ЕАД и клиента „Неохим“ АД. Съдът счита, че поради съображения, изложени в 8 /осем/ точки на 9 /девет/ от общо 24/двадесет и четири/ страници от решението, не се установявали оневиняващи ищеца („Неохим“ АД) обстоятелства за неизпълнение на задължението му да приеме договорените количества природен газ за периода 16.04. – 15.06.2023 г. При това положение „неустойките“ претендирани от „Булгаргаз“ ЕАД за неприетите количества природен газ през м. април и м. май 2023 г. в общ размер на 15 744 659, 15 лв. се явявали правомерни.

В обобщение: Второинстанционният съд е отменил решението на първоинстанционния съд и е отхвърлил иска на Неохим в по-голямата му част. Уважен е само искът на Неохим за главница в размер на 438 629,78 лева, както и законната лихва за забава върху съответните несвоевременно частично възстановени на Неохим суми по процесното кредитно известие в размер общо на 169 620,85 лева за периода от 28.07.2023 г. до датата на предявяване на иска 18.10.2023 г.

Решението на Втората инстанция - Апелативен съд София с рег. №46 от 27.01.2025 г. подлежи на касационно обжалване пред Върховния касационен съд при условията на чл.280 от ГПК и поради това все още не влезнало в законна сила. Съгласно чл.280 от ГПК, до касационно обжалване пред Върховния касационен съд (ВКС) се допускат само онези въззивни решения, за които бъде доказано наличието на предварителни предпоставки след което наличие само ВКС приема да разгледа спора по решението, подлежащо на касационен преглед. Необходимите предпоставки решението да се допускане до касационно обжалване са с решението си въззивният съд да се е произнесъл по материалноправен или процесуалноправен въпрос, който е:

1. решен в противоречие със задължителната практика на Върховния касационен съд и Върховния съд в тълкувателни решения и постановления, както и в противоречие с практиката на Върховния касационен съд;
2. решен в противоречие с актове на Конституционния съд на Република България или на Съда на Европейския съюз;
3. от значение за точното прилагане на закона, както и за развитието на правото.

Неохим АД подаде касационна жалба на 24.02.2025 г.

Предвид диспозитива на решението на Апелативен съд София и предвид спецификата на касационното обжалване, а така също и предвид изключително краткото време от узнаване на Решението на Апелативен съд София до изготвянето и приемането на настоящия самостоятелен финансов отчет, ръководството на дружеството реши описаното вземане за главница от 16 183 хил. лв. да бъде обезценено частично до размер 8 092 хил. лв.

Платени депозити и гаранции

Основните суми, включени като платени депозити, представляват преведени парични суми за гарантиране на плащания към доставчици в размер на 4 040 хил. лв. съгласно договори за:

- покупка и продажба на природен газ за балансиране – 2 820 хил. лв. (31.12.2023: 3 170 хил. лв.);
- достъп и пренос на природен газ – 958 хил. лв. (31.12.2023: 608 хил. лв.);
- работа на организиран борсов пазар – 262 хил. лв. (31.12.2023: 262 хил. лв.);
- достъп и пренос на електрическа енергия – 321 хил. лв. (31.12.2023: 356 хил. лв.).

Предплатените разходи включват:

	<i>31.12.2024</i> <i>хил. лв.</i>	<i>31.12.2023</i> <i>хил. лв.</i>
Застраховки	332	310
Абонаменти	59	48
Финансови разходи	-	38
Други	19	-
	410	396

24. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	<i>31.12.2024</i> <i>хил. лв.</i>	<i>31.12.2023</i> <i>хил. лв.</i>
Разплащателни сметки	34 971	8 896
Парични средства в каса	14	18
Пари и парични еквиваленти посочени в отчета за паричните потоци	34 985	8 914

Наличните към 31.12.2024 г. парични средства са по сметки на Дружеството в следните банки: УниКредит Булбанк АД, Централна кооперативна банка АД, ОББ АД, Юробанк България АД и УниКредит Сърбия.

Паричните средства по разплащателните сметки са: в лева – 21 493 хил. лв. (31.12.2023 г.: 4 042 хил. лв.), в евро – 10 286 хил. лв. (31.12.2023 г.: 1 067 хил. лв.), в щатски долари – 3 176 хил. лв. (31.12.2023 г.: 3 771 хил. лв.) и в сръбски динари – 16 хил. лв. (31.12.2023 г. – 16 хил. лв.). Паричните средства в каса са само в лева.

В резултат на направените анализи и приложената методика за изчисление на очаквани кредитни загуби на парични средства и еквиваленти, ръководството е определило, че обезценката на паричните средства и еквиваленти би била минимална. Поради това Дружеството не е признало провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби както към 31.12.2024 г., така и към 31.12.2023 г.

25. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Основен акционерен капитал

Към 31 декември 2024 г. регистрираният акционерен капитал на Неохим АД възлиза на 2 654 хил. лв., разпределен в 2 654 358 обикновени безналични поименни акции. Всяка акция дава право на един глас, получаване на дивидент и ликвидационен дял. Номиналната стойност на всяка акция е 1 лв.

Обратно изкупените собствени акции са 68 394 броя в размер на 3 575 хил. лв. (31 декември 2023: 68 394 бр. – 3 575 хил. лв.).

Законовите резерви (фонд Резервен) са формирани от разпределение на печалбата, съгласно изискванията на Търговския закон и Устава на Дружеството.

Компонентът от преизчисление на задължение към персонала при пенсиониране е формиран във връзка с изискванията на МСС 19 (Приложение № 2.19).

Собственият капитал е значителен по размер – 146 174 хил. лв. и надвишава задълженията на Дружеството, които са общо в размер на 20 133 хил. лв. Дружеството погасява редовно своите задължения и няма просрочени такива към датата на самостоятелния отчет за финансовото състояние. То има добри взаимоотношения с банките-кредитори, спазва договорените кредитни условия, като при необходимост от краткосрочно финансиране ползва банков овърдрафт. По мнение на ръководството не са налице негативни фактори, които биха могли да окажат влияние върху дейността на Дружеството, извън посочените в Приложение №2.28.

26. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на Дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на самостоятелния отчет за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател (или група) 10 години през последните 20 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи (Приложение № 2.19).

За определяне на тези задължения Дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2024 <i>хил. лв.</i>	2023 <i>хил. лв.</i>
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	2 408	2 132
Разход за лихви	129	114
Разход за текущ стаж	330	287
Нетна актюерска загуба призната за периода	21	38
Плащания през годината	(352)	(216)
Ефекти от последващи оценки за годината в т.ч.:	122	52
<i>Актюерски загуби от корекции дължащи се на действителния опит</i>	85	85
<i>Актюерски загуби/ (печалби) от промени в демографските предположения</i>	37	(33)
Задължение признато в самостоятелния отчет за финансовото състояние на 31 декември	2 658	2 407

Начислени суми в печалбата или загубата за годината по задълженията към персонала при пенсиониране са:

	2024 <i>хил. лв.</i>	2023 <i>хил. лв.</i>
Разход за текущ стаж	330	287
Разход за лихви	129	114
Нетна актюерска загуба, призната за годината	21	38
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата	480	439
Актюерски загуби/(печалби) от промени в демографските предположения	37	(33)
Актюерски загуби от корекции, дължащи се на действителния опит	85	85
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в друг всеобхватен доход	122	52
Общо	602	491

Актюерските (печалби)/загуби са измененията в настоящата стойност на задълженията за изплащане на дефинирани доходи, в резултат на:

- произлезлите от опита и действителните корекции са довели до актюерска загуба за 2024 г. в размер на 85 хил. лв.

При определяне на настоящата стойност към 31 декември 2024 г. са направени следните актюерски допускания:

- смъртност – използвани са таблици за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот на населението по пол през периода 2021-2023 година. Таблиците са извлечени от сайта на Националния статистически институт;
- темп на текучество – между 0 % до 19 %, в зависимост от пет обособени възрастови групи.
- дисконтов фактор - използвана е норма на база ефективен годишен лихвен процент $i = 5\%$ (2023: $i = 5\%$) . Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10- годишен матуритет.
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на Дружеството и е в размери по години както следва:
 - 2025 - 5% спрямо нивото от 2024;
 - 2026 - 5% спрямо нивото от 2025;
 - 2027 - 5% спрямо нивото от 2026;
 - 2028 – 5% спрямо нивото от 2027;
 - 2029 - 5% спрямо нивото от 2028;

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на Дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на Дружеството ги оценява по следния начин:

- за инвестиционния - доколкото това е нефондиран план, Дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияла за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател;
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на ръста на заплатите, дисконтовия фактор и текучество, върху сумата на сегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране, са оценени както следва:

	2024 година		2023 година	
	Увеличение	Намаление	Увеличение	Намаление
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Изменение на ръста на заплатите	142	(130)	137	(126)
Изменение на дисконтовия фактор	(131)	145	(126)	140
Изменение в текуществото	(130)	128	(126)	130

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на ръста на заплатите, дисконтовия фактор и текучество, върху общата сума на разходите за текущ стаж и лихви, са оценени както следва:

	2024 година		2023 година	
	Увеличение	Намаление	Увеличение	Намаление
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Изменение на ръста на заплатите	26	(24)	25	(23)
Изменение на дисконтовата норма	6	(7)	4	(4)
Изменение в текуществото	(21)	21	(20)	21

Средната продължителност на дългосрочното задължение към персонала по плана с дефинирани доходи е 6 години (31.12.2023 г.: 6.33 години).

Очакваните парични потоци на обезщетенията при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите 5 години е 1 631 хил. лв., в т.ч. за 2024 г. е 453 хил. лв., а дисконтираното разпределение на задължението за следващите 5 години е 1 164 хил. лв., в т.ч. за 2024 г. е 425 хил. лв.

27. ПРОВИЗИИ

	Провизия за рекултивация	
	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо 1 януари	1 191	949
Начислени	-	246
Освободени	(231)	(4)
Салдо в края на периода	960	1 191
в т.ч. дългосрочна част	955	1 186
краткосрочна част	5	5

Провизиите са за привеждането в съответствие /закриване/ на депа за отпадъци и за рекултивация и мониторинг и включват:

- провизия по задължение за мониторинг на закрити депа с настояща стойност към 31.12.2024 г. в размер на 86 хил. лв. (31.12.2023 г.: 96 хил. лв.);
- провизия за закриване и рекултивация на ново „Депо за опасни и производствени неопасни твърди отпадъци на територията на „Неохим“ АД, което Дружеството ползва от 2020 г. Стойността на провизията, за размера на очакваните разходи по изпълнение на задължението за ново депо, е определена на база експертна оценка и е в размер на 1 414 хил. лв., а настоящата стойност, по която същата е представена в самостоятелния отчет за финансовото състояние към 31.12.2024 г. е в размер на 874 хил. лв. (31.12.2023 г.: 1 095 хил. лв.). Съгласно изготвения план съществената част от изходящите парични потоци ще бъдат направени през 2030 и 2045 г., съответно 594 хил. лв. и 708 хил. лв.

Настоящата стойност на провизията за всички депа е изчислена на база сегашната стойност на всички бъдещи парични плащания, дисконтирана с лихвен процент 3.5%.

Други дългосрочни вземания

Като други дългосрочни вземания Дружеството отчита преведени към 31.12.2024 г. 49 хил. лв. по открита сметка за чужди средства от РИОСВ Хасково (31.12.2023 г.: 46 хил. лв.). Преводите (отчисленията) са във връзка със започването през 2020 г. на експлоатацията на „Депо за опасни и производствени неопасни твърди отпадъци на територията на Неохим АД. Превежданите суми представляват обезпечения, които са съгласно изискванията на “Наредба №7 за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци“ и ще бъдат използвани от Дружеството при извършването на дейностите по рекултивация и мониторинг.

28. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЛИЗИНГ

В самостоятелния отчет за финансовото състояние правата за ползване на автомобили, недвижими имоти и релсови превозни средства са представени към статията Активи с право на ползване (Приложение № 15).

Задължения по лизинг	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Текущи	1 144	407
Нетекущи	1 787	439
	2 931	846

Матуритетна структура	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Година 1	1 197	418
Година 2	1 195	188
Година 3	403	120

Година 4	144	89
Година 5	88	54
	3 027	869

Дружеството не е изправено пред значителен ликвиден риск по отношение на лизинговите си задължения. Всички лизингови задължения са деноминирани в лева.

Дружеството има задължение по лизингови договори към свързано лице – акционер, в размер на 427 хил. лв., в т.ч. 90 хил. лв. нетекущи и текущи 337 хил. лв. (31 декември 2023: 70 хил. лв., в т.ч. няма нетекущи и 70 хил. лв. текущи.).

Разходи, признати в печалбата или загубата за годината

	<i>Приложения</i>	2024 <i>хил. лв.</i>	2023 <i>хил. лв.</i>
Разходи за амортизации на активи с право на ползване (МСФО 16)	15	956	1 022
Разходи за лихви за задълженията по лизинг – МСФО 16 (включени във финансовите разходи)	11	86	21
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори (включени в разходи за външни услуги) – МСФО 16	6	17	67
Приходи от отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество	4	304	272

Лизингови дейности на дружеството и начин на тяхното отчитане

Лизингополучател

Дружеството наема недвижими имоти (офис, магазин и паркинг) и транспортни средства (автомобили и релсови превозни средства). Договорите за наем се сключват за различни срокове - от две до пет години. Договорите за лизинги се договарят на индивидуална база и съдържат значителен на брой условия и клаузи. Договорите за лизинг не съдържат задължителни показатели и съотношения. Лизинговите основни активи не могат да бъдат използвани като обезпечения по други договори.

Опции за удължаване и опции за прекратяване

Сключените от Дружеството договори не съдържат опции за удължаване на договорите. Повечето от лизингите са договорени за срок от 5 години и съдържат само клаузи относно възможности за предсрочно прекратяване (например поради неплащане, по взаимно съгласие и др.п.). Доколкото Дружеството е направило преценка, че няма намерение да прекратява предсрочно договорите, то е приело като срок договореният такъв. Изключение е лизингът, свързан с използването под наем на вагони, който се предоговаря ежегодно. Възприетият от дружеството срок е 2 години на база минал опит (Приложение №2.28).

Краткосрочни лизингови договори

Дружеството се възползва от освобождаване от изискването за признаване по стандарта за краткосрочни лизингови договори (договори, чийто срок е до 12 месеца, включително от датата на стартиране на лизинга, без право за придобиването им).

Лизингодател

Дружеството има сключени договори за наем като лизингодател за отдаване под наем на помещения, апартаменти и инвентар. Договорите са с остатъчен срок от 1 до 7 години, като очакваните постъпления по договори за наем, по които Дружеството е лизингодател са както следва:

31 декември 2024	до 1 г.	2-3 г.	4-5 г.	Общо
Очаквани постъпления	344	197	166	707

31 декември 2023	до 1 г.	2-3 г.	4-5 г.	Общо
Очаквани постъпления	276	278	20	574

29. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Полученото финансиране е по оперативни програми за обекти, свързани с енергийната ефективност на Дружеството и е на стойност 476 хил. лв. (31 декември 2023 г. – 476 хил. лв.). Признатият приход от финансираня до 31 декември 2024 г. - 468 хил. лв. и финансираня, които ще бъдат признати като приход през следващи отчетни периоди - 8 хил. лв.

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
До 1 година (краткосрочна част)	4	4
Над 1 година (дългосрочна част)	4	9
	8	13

Краткосрочната част от финансиранята ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на самостоятелния отчет за финансовото състояние и е представена в Други текущи задължения (Приложение № 33).

30. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения към персонала в т.ч.:	2 284	2 100
Текущи задължения	1 794	1 605
Начисления за непозвани компенсируеми отпуски	490	495
Задължения по социалното осигуряване в т.ч.:	779	690
Текущи задължения	657	610
Начисления за непозвани компенсируеми отпуски	122	80
	3 063	2 790

31. ПАСИВИ ПО ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Пасиви по договори с клиенти (свързани лица)	-	931
Пасиви по договори с клиенти от страната (други)	98	206
Пасиви по договори с клиенти от чужбина във валута	5 921	975
	6 019	2 112

Пасивите по договори с клиенти от страната и чужбина са основно за доставка на готова продукция.

Пасиви по договори с клиенти свързани лица - няма (31.12.2023 г.: основен акционер – 931 хил. лв.)

32. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Доставчици от страната	1 666	1 802
Доставчици от чужбина	399	199
	2 065	2 001

Задълженията към доставчици са текущи и безлихвени. Задълженията в лева са в размер на 1 666 хил. лв. (31.12.2023 г.: 1 802 хил. лв.), в евро са 399 хил. лв. (31.12.2023 г.: 199 хил. лв.).

Дружеството няма просрочени търговски задължения.

33. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Неизплатено възнаграждение на членовете на Надзорния и Управителния съвет	18	56
Други нетекущи задължения	18	56
Задължение за дивидент	324	353
Получени гаранции	124	160
Задължения за такса водоползване	90	134
Получени депозити от клиенти	81	72
Задължения по възнаграждения на чуждестранни и местни лица	56	298
Удръжки от работните заплати	21	24
Правителствени финансираня (Приложение № 29)	4	4
Други задължения	309	296
Други текущи задължения	1 009	1 341
Общо други задължения	1 027	1 397

Получените гаранции в размер на 124 хил. лв. (31 декември 2023: 160 хил. лв.) представляват гаранции за извършени строително-монтажни работи, за амбалаж и други.

34. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Задължение за ДДС	594	-
Задължение за данък по ЗДДФЛ	219	170
Други	33	35
	846	205

Задълженията за данъци са текущи.

До датата на издаване на този самостоятелен финансов отчет в Дружеството са извършени ревизии както следва:

- ДДС – до 30 юни 2013;
- Корпоративен данък – до 31 декември 2012;
- Данък по чл.194,195 от ЗКПО (данък при източника) – до 31 декември 2012;
- Данък по чл.204 от ЗКПО (данък върху разходите) – до 31 декември 2012;
- Национален осигурителен институт – до 31 март 2009;

- Агенция „Митници“ – задължение за акциз на природен газ – до 29 февруари 2016;
- Агенция „Митници“ – задължение за акциз на ел. енергия – до 5 юни 2016.

Текущо през годината са извършвани проверки от ТД ГДО на НАП и Агенция „Митници“

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество - данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

35. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Задълженията към свързани предприятия са общо в размер на 560 хил. лв., от които 555 хил. лв. са за доставени материали, горива и услуги и 5 хил. лв. са във връзка с получени аванси (31.12.2023 г.: 144 х., от които 142 хил. лв. са за доставени материали, горива и услуги и 2 хил. лв. са във връзка с получени аванси лв. за доставени материали, горива и услуги). Задълженията са в лева, текущи и безлихвени. Дружеството няма просрочени търговски задължения към свързани лица. Задълженията са към дъщерно дружество (536 хил. лв.) и основен акционер (19 хил. лв.).

Дружеството има задължение по лизингови договори към свързано лице – акционер, посочено в Приложения № 28 и 39.

36. БАНКОВИ ЗАЕМИ

Дружеството има разрешена кредитна линия по револвиращ кредит №LREV-STZ00201 от 21.04.2009 и анексите към него в размер на до 1 000 хил. лв., със срок до 20.04.2025 г., при лихвен процент – ОДИ (осреднен депозитен индекс) плюс 2.50 пункта годишно, минимум – 2.50%.

Към 31.12.2024 г. и 31.12.2023 г. Дружеството няма задължение по този заем.

Револвиращия банков заем е обезпечен със следните активи, собственост на Дружеството:

- недвижими имоти с балансова стойност 3 860 хил. лв. (31 декември 2023: 4 015 хил. лв.) (Приложение №14);
- оборудване с балансова стойност 5 018 хил. лв. (31 декември 2023: 5 774 хил. лв.) (Приложение № 14);
- благородни метали с балансова стойност 9 734 хил. лв. (31 декември 2023: 8 942 хил. лв.) (Приложение № 19);
- готова продукция – амониев нитрат с балансова стойност 13 554 хил. лв. (31 декември 2023: 15 320 хил. лв.) (Приложение № 19);
- незавършено производство – амоняк с балансова стойност 2 021 хил. лв. (31 декември 2023: 5 902 хил. лв.) (Приложение № 19);
- постъпления от бъдещи вземания по сключени договори за продажба на стойност до 60 000 хил. лв. (31 декември 2023: 60 000 хил. лв.).

Равнение на движението на пасивите, произтичащи от финансовата дейност

Таблицата по-долу представя промените в пасивите от финансовата дейност, като представя както паричните, така и непаричните промени. Пасивите, произтичащи от финансовата дейност, са тези, за които паричните потоци са, или бъдещите парични потоци ще бъдат, класифицирани в

самостоятелния отчет за парични потоци на Дружеството като парични потоци от финансова дейност.

	01.01.2024	Промени в паричните потоци	Непарични промени	Други промени	31.12.2024
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Лизинг (Приложение № 28)	846	(1 002)	3 159	(72)	2 931
	846	(1 002)	3 159	(72)	2 931

	01.01.2023	Промени в паричните потоци	Непарични промени	Други промени	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Банкови заеми	862	Постъпления 1 000	-	3	-
		Плащания (1 865)			
Лизинг (Приложение № 28)	667	(1 077)	1 236	20	846
	1529	(1 942)	1236	23	846

37. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Правни искиове

Срещу Дружеството няма заведени значителни правни искиове.

Данъчни задължения

Ръководството на Дружеството не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили корекции в самостоятелния финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2024 г.

38. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ РИСКОВЕ

В хода на обичайната си стопанска дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продуктите на Дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на Дружеството.

Структурата на финансовите активи и пасиви към 31.12.2024 г. е както следва:

Финансови активи	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Пари и парични еквиваленти	34 985	8 914
Дългови инструменти по амортизирана стойност, в т.ч.:	14 605	23 032
Вземания от свързани лица (Приложение № 21)	855	371
Търговски и други вземания (Приложение № 22 и 23)	13 750	22 661
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2	2
	49 592	31 948

Финансови пасиви	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви по амортизирана стойност, в т.ч.:	6 080	3 576
Задължения по лизингови договори (Приложение 28)	2 931	846
Търговски и други задължения (Приложения № 32, 33 и 35)	3 149	2 730

Провизиите за обезценка за кредитни загуби, свързани с финансови активи за 2024 г. и за 2023 г., са както следва:

Движение на коректива (провизията) за обезценка:	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Начално салдо на коректива за очаквани кредитни загуби към 1 януари	3 075	3 283
Увеличение на коректива за очаквани кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	11	1
Намаление на коректива за очаквани кредитни загуби, признато в печалбата или загубата през годината	(1)	(6)
Отписани несъбираеми обезценени вземания	(600)	(110)
Ефект от преоценка на валутни позиции	157	(93)
Салдо в края на годината	2 642	3 075

Пазарен риск

Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност обичайно при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Дружеството не е изложено на значителен валутен риск спрямо щатския долар. Към 31.12.2024 г. около 6.40% (31.12.2023 г.: около 12.02%) от финансовите активи на Дружеството се формират от активи в щатски долари. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви.

Валутен структурен анализ

31 декември 2024	в евро	в щатски долари.	в друга валута	в лева	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи					
Пари и парични еквиваленти	10 286	3 176	16	21 507	34 985
Кредити и вземания	866	-	-	13 739	14 605
Дългосрочни капиталови инвестиции	-	-	-	2	2
	11 152	3 176	16	35 248	49 592
Финансови пасиви					
Финансови пасиви по амортизирана стойност	397	-	-	5 683	6 080
31 декември 2023	в евро	в щатски долари.	в друга валута	в лева	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи					
Пари и парични еквиваленти	1 067	3 771	16	4 060	8 914
Кредити и вземания	1 344	69	-	21 619	23 032
Дългосрочни капиталови инвестиции	-	-	-	2	2
	2 411	3 840	16	25 681	31 948
Финансови пасиви					
Финансови пасиви по амортизирана стойност	199	-	-	3 377	3 576

Анализ на валутната чувствителност

Риск за Дружеството е експозиция към щатския долар. Ефектът от валутната чувствителност при 10% увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо щатския долар на база структурата на валутните активи и пасиви към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

При увеличение с 10% на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Дружеството (след облагане) би бил увеличение с 286 хил. лв. (2023 г.: крайният ефект върху печалбата би бил увеличение с 346 хил. лв.) поради влиянието на паричните средства в щатски долари. Съответно същият ефект би имало и върху собствения капитал.

При намаление с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата (загубата) на Дружеството (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по-горе при увеличението.

Ръководството е на мнение, че посоченият по-горе анализ, изготвен на база балансовата структура на валутните активи и пасиви, отразява валутната чувствителност на Дружеството през съответния период на отчетна година.

Ценови риск

Ценови риск на природния газ

Дружеството е изложено на ценови риск от негативни промени в цените на основната суровина за производство – природен газ, доколкото цената на тази суровина е под влияние както на цените на международните пазари, така и на конкретните договорености на Дружеството с доставчиците на природен газ за България.

Дружеството не е изложено на съществен риск от негативни промени в цените на другите суровини и материали, защото съгласно договорните отношения с доставчиците, те са обект на периодичен анализ и обсъждане за преразглеждане и актуализиране спрямо промените на пазара.

Ценови риск от цената на квотите за въглеродни емисии

Дружеството е изложено и на ценови риск, свързан с цената на квотите за въглеродни емисии (Приложение 2.28.1.2).

Кредитен риск

Основните финансови активи на Дружеството са пари в брой и в банкови сметки, търговски и други вземания.

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите (и другите контрагенти) на Дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските и други вземания.

Събираемостта и концентрацията на вземанията се контролират текущо и стриктно от Дирекция Продажби съгласно установената кредитна политика на Дружеството. За целта ежедневно се прави преглед на откритите позиции по клиенти, спазването на договорените кредитни срокове за плащане, получените постъпления, както и се следят вземанията, които не са погасени в срок.

Обичайна политика на Дружеството е да договаря авансови плащания, вкл. и до 100 % за някои от основните му клиенти, което намалява кредитния риск. За останалите продажби стремежът е да се договарят кратки периоди на плащане обичайно в рамките от 10 до 20 дни.

Дружеството осъществява основната част от продажбите си:

- За вътрешен пазар – чрез дистрибутор, което е 95% от продажбите

Обичайната практика е да се договаря предварително заплащане на 100 % от стойността на сделката;

- През 2024 - 57 % от износа на Дружеството се осъществява от основни клиенти:
Клиент 1 – 16%, Клиент 2 – 12%, Клиент 3 – 11%, Клиент 4 – 7%, Клиент 5 – 7%,
Клиент 6 – 4%.

Ръководството на Дружеството текущо следи и анализира търговската практика с основните дистрибутори и клиенти.

Дружеството е избрало и прилага опростен подход за изчисление на очакваните кредитни загуби на търговските вземания, който се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена взаимовръзка с процента на кредитните загуби.

Паричните операции са ограничени до банки с висока репутация и кредитен рейтинг и ликвидна стабилност. Допълнително кредитната експозиция в банки текущо се следи и анализира с цел ефективно използване на паричните средства.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и еквиваленти се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg и референтните публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), отговарящи на рейтинга на съответната банка. Ръководството следи текущо промяната на рейтинга на съответната банка, за да оценява наличието на завишен кредитен риск и текущото управление на входящите и изходящи парични потоци и разпределението на наличностите по банкови сметки и банки.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матурирещите граници на активите и пасивите на Дружеството. Един от основните източници за финансиране на дейността на Дружеството, в случай на необходимост, е ползването на привлечени средства – банкови кредити.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни пасиви на Дружеството към датата на самостоятелния отчет за финансовото състояние, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и парични потоци. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането респективно задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

31 декември 2024	до 1 м.	1-3 м.	3-6 м.	6-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	Общо
Финансови пасиви							
Финансови пасиви по амортизирана стойност	3 262	196	299	589	1195	635	6 176

31 декември 2023	до 1 м.	1-3 м.	3-6 м.	6-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	Общо
Финансови пасиви							
Финансови пасиви по амортизирана стойност	2 898	125	75	122	188	264	3 672

Финансовите пасиви по амортизирана стойност падежиращи до един месец представляват търговски задължения. Към 31 декември 2024 г. и 2023 г. дружеството няма задължения по банкови заеми (Приложение № 36).

Риск на лихвоносните парични потоци

Дружеството няма значителни лихвоносни активи, с изключение на паричните средства и еквиваленти. През 2024 г. върху паричните наличности са получени лихви в размер 250 хил. лв. (2023 г. – няма).

Концентрацията на лихвен риск при Дружеството е при неговите заеми. Те са обичайно с променлив лихвен процент, който поставя в зависимост от лихвения риск паричните му потоци.

Дружеството управлява своя риск на паричните потоци спрямо лихвените равнища като при сключване на договорите за ползване на банкови кредити се стреми да договаря лихвен процент, избирайки най-изгодните условия, предлагани на банковия пазар.

Лихвен анализ

31 декември 2024	Безлихвени	С плаващ лихвен %	С фиксиран лихвен %	Общо
Финансови активи				
Парични средства и парични еквиваленти	14	34 971	-	34 985
Кредити и вземания	14 605	-	-	14 605
Инвестиции на разположение и за продажба	2	-	-	2
	14 621	34 971	-	49 592
Финансови пасиви				
Финансови пасиви по амортизирана стойност	3 149	216	2 715	6 080

31 декември 2023	Безлихвени	С плаващ лихвен %	С фиксиран лихвен %	Общо
<i>Финансови активи</i>				
Пари и парични еквиваленти	18	8 896	-	8 914
Дългови инструменти по амортизирана стойност	23 032	-	-	23 032
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2	-	-	2
	23 052	8 896	-	31 948
<i>Финансови пасиви</i>				
Финансови пасиви по амортизирана стойност	2 730	49	797	3 576

Ръководството на Дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции, алтернативно финансиране. На база тези сценарии се измерва и ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове на лихвения процент.

Таблицата по-долу показва чувствителността на Дружеството при увеличение с 0.5% в лихвения процент на база структурата на активите и пасивите към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

31 декември 2024	С плаващ лихвен %	Увеличение на лихвения процент	Ефект върху финансовия резултат след облагане	Ефект върху собствения капитал
<i>Финансови активи</i>				
Лева	34 971	0.5	175	157
	34 971		175	157
<i>Финансови пасиви</i>				
Лева	216	0.5	(1)	(1)
	216		(1)	(1)

31 декември 2023	С плаващ лихвен %	Увеличение на лихвения процент	Ефект върху финансовия резултат след облагане	Ефект върху собствения капитал
<i>Финансови активи</i>				
Лева	-	0.5	-	-
<i>Финансови пасиви</i>				
Лева	862	0.5	(4)	(4)
	862		(4)	(4)

При намаление с 0.5 % крайният ефект върху печалбата на Дружеството (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по-горе при увеличението.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите по капитала.

И към двата отчетни периода Дружеството разполага с парични средства, които надхвърлят значително дълговия капитал. Дълговият капитал включва заемите от банки и задълженията по лизинг и към 31.12.2024 г. е в размер на 2 931 хил. лв. при налични парични средства в размер на 34 985 хил. лв. (31.12.2023 г.: дългов капитал 846 хил. лв. при налични парични средства в размер на 8 914 хил. лв.). Поради това и за двата периода нетният дългов капитал (разликата между дълговия капитал и паричните средства и еквиваленти) е отрицателна величина и отразява пълно покритие на дълговия капитал от наличните на разположение парични средства.

Съотношения:

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
Собствен капитал / Общо задължения	7.26	11.46
Парични средства и еквиваленти / Общо задължения	1.74	0.68

Съотношенията на паричните средства и еквиваленти спрямо общо задължения за 2023 година са подобрени спрямо предходния отчетен период, докато съотношението на собствен капитал спрямо общо задължения е намаляло.

Оценяване по справедлива стойност

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти.

Притежаваните от Дружеството финансови активи са основно търговски вземания и наличности по разплащателни сметки в банки, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност. Притежаваните от Дружеството финансови пасиви представляват основно заеми с плаващ лихвен процент и търговски задължения, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.

Исключение са инвестициите в други дългосрочни капиталови инвестиции в Екобулпак АД София 2 хил. лв. Участието в Екобулпак по справедлива стойност се оценява на около 16 хил. лв. на база нетна стойност на активите.

Ръководството на Дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в самостоятелния отчет за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

39. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързани лица на Дружеството са както следва:

Свързани лица	Вид на свързаност
Акционери:	
Еко Тех АД	Основен акционер със значително влияние (24.28 %)
Евро Ферт АД	Основен акционер със значително влияние (24.03 %)
Феборан ЕООД	Основен акционер със значително влияние (20.30 %)
Дъщерни дружества:	
Неохим Таръм ООД – Турция	99.92% собственост на Дружеството
Неохим Протект ЕООД	100 % собственост на Дружеството

<u>Доставки от свързани лица</u>	31.12.2024 хил. лв.	31.12.2023 хил. лв.
Материали		
Основен акционер	119	125
Услуги		
Дъщерни дружества	1 671	1 320
Основен акционер	3	3
	1 674	1 323
Активи с право на ползване		
Основен акционер	93	94
Общо	1 886	1 542

<u>Продажби на свързани лица</u>	31.12.2024	31.12.2023
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Продукция		
Основен акционер	127 909	134 838
Дъщерни дружества	2 078	883
	129 987	135 721
Услуги		
Основен акционер	45	47
Дъщерни дружества	29	30
	74	77
Общо	130 061	135 798

Договори за лизинг

През отчетния период Дружеството е признало активи, пасиви, разходи, плащания във връзка с договори за лизинг със свързани лица, както следва:

Задълженията по лизинг към свързани лица към 31 декември са както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Задължения по лизинг към 1 януари	70	164
Нововъзникнали задължения	450	-
Плащания на задължения по лизинг за периода	(93)	(94)
Задължения по лизинг към 31 декември	427	70

Активите „право на ползване“ към свързани лица към 31 декември са както следва:

	2024	2023
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Актив „право на ползване“ към 1 януари	66	153
Увеличения	421	-
Начислена амортизация	(87)	(87)
Активи с право на ползване към 31 декември	400	66

Краткосрочните вземания от свързани лица към 31 декември са както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Вземания по продажби във валута		
Дъщерни дружества	855	370
<i>В т.ч. отчетна стойност</i>	<i>3 345</i>	<i>2 711</i>
<i>начислена обезценка</i>	<i>(2 490)</i>	<i>(2 341)</i>
Вземания по продажби в лева		
Основен акционер	-	1
Общо	855	371

Краткосрочните задължения към свързани лица към 31 декември са както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Пасиви по договори (Получени аванси за продажба на продукция)		
Основен акционер	-	931
	-	931
Задължения за доставени активи и услуги		
Дъщерни дружества	536	132
Основен акционер	19	10
	555	142
Задължения по получени аванси		
Основен акционер	3	-
Дъщерни дружества	2	2
	5	2
Общо	560	1 075

Възнаграждения на ключовия управленски персонал:

Ключовият управленски персонал на Дружеството е оповестен в Приложение №1.

	2024	2023
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Заплати и други краткосрочни доходи	1 832	1 822

Размерът на осигуровките за сметка на Неохим АД е 26 хил. лв. (2023 г.: 23 хил. лв.).

40. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

40.1. *Промяна относно значително дялово участие*

На 17.01.2025 г. в Неохим АД е получено писмено уведомление от Агроферт а.с., Прага, Чешка република, за това, че на 14.01.2025 г. е сключен Договор за прехвърляне на дружествени дялове, с който АГРОФЕРТ а.с. Прага, Чешка република, прехвърля на дружеството РЕЯ ВЕНЧЪРС ЕАД с ЕИК 207956483, със седалище и адрес на управление Административна сграда на Агрополихим АД, Промислена зона Девня, 100 % (сто процента) от капитала на дружеството ФЕБОРАН ЕООД, ЕИК 204359643, със седалище и адрес на управление в гр. София, п.к. 1113, р-н Искър, ул. "Тинтява" № 13Б, ет.3, офис 3-5.

Феборан ЕООД е акционер и притежава директно в капитала на публично дружество Неохим АД 538 902 броя акции с право на глас, с ISIN код на емисията издадени акции: BG 11NEDIAT11, което представлява 20.30% от капитала на Неохим АД.

Също така, на официалната електронна поща на Неохим АД на 17.01.2025 г. е получено Уведомление за значително дялово участие от Изпълнителния директор на Рея Венчърс ЕАД.

В полученото уведомление е посочено:

- Публично дружество, правата на глас в общото събрание, на което са обект на уведомлението – Неохим АД с ЕИК 836144932, гр. Димитровград;
- Лице, което има задължение за подаване на уведомлението – Рея Венчърс ЕАД, с ЕИК 207956483, гр. Девня;
- Основание за подаване на уведомлението – „Придобиване на акции с право на глас“;
- Акционер, притежаващ пряко 5 % или повече от правата на глас – Феборан ЕООД с ЕИК 204359643, гр. Девня;
- Датата, на която правото на глас на лицето е достигнало праговете по чл.145, ал.1 от ЗППЦК – 14.01.2025 г.;
- Права на глас на лицето, което има задължение за подаване на Уведомлението – 24.03%, които представляват 637 772 права на глас;
- Права на глас, носител на които са акции, в брой и в процент:
 - Пряко: 98 870 права на глас, които представляват 3.725 %;
 - Непряко: 538 902 права на глас, които представляват 20.303 %.

40.2. *Съдебно решение по искова претенция на Неохим АД със значителен материален интерес*

Както е оповестено в Приложение № 23, Решението на Втората инстанция - Апелативен съд София с рег.№46 от 27.01.2025 г. отменя решението на първоинстанционния съд и отхвърля иска на Неохим АД в по-голямата му част. Уважен е само искът на Неохим АД за главница в размер на 438 хил. лв., както и законната лихва за забава върху съответните несвоевременно частично възстановени на Неохим АД суми по процесното кредитно известие в размер общо на 170 хил. лв. за периода от 28.07.2023 г. до датата на предявяване на иска 18.10.2023 г.

Неохим АД подаде касационна жалба на 24.02.2025 г.